

Ilham

Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilib

“Şərq-Qərb”, “Şimal-Cənub” nəqliyyat dəhlizləri və Azərbaycanın geoiktisadi maraqları

Strateji baxımdan mühüm geosiyasi məkanda - Şərqdən Qərba və Şimaldan Cənuba uzanan çox mühüm beynəlxalq nəqliyyat-kommunikasiya dəhlizlərinin kəsişməsində yerləşməsi Azərbaycanı əsrələr boyu transmilli dünya güclərinin xüsusi maraq dairəsində saxlamışdır. Əlverişli geosiyasi və coğrafi mövqə Azərbaycanı malik olduğu zəngin karbohidrogen ehtiyatları qədər yeni dividendlər qazanmaq şansı yaratmışdır.

Həm Ümummilli Lider Heydər Əliyev, həm də Prezident İlham Əliyev mövcud realığı müstəqil Azərbaycan dövləti üçün əsas şanslardan biri kimi düzgün dəyərləndirərək ötən 25 ildən bəri yeni neft strategiyasının, həm də transmilli nəqliyyat-kommunikasiya siyasətinin həyata keçirilməsində başlıca amil kimi maharətli istifadə etmişlər. Hazırda Azərbaycanın dünya dövlətləri, güc mərkəzləri ilə münasibətlərinin təməlinə məhz üstün geosiyasi, geoiktisadi və coğrafi realıqlar dayanır ki, bu da müvafiq olaraq ölkənin strateji maraqlarının yüksək səviyyədə təmin olunmasında aparıcı rol oynayır.

Bir qədər əvvəl yazdığımız “Əsrin müqaviləsi” - Azərbaycanı global dünyaya iqtisadiyyatının tərkib hissəsinə çevirən layihə” adlı məqalədə ölkəmizdə təməli Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən 1994-cü ildə qoyulmuş yeni neft strategiyası və onun uğurlu nəticələrindən geniş danışmışdıq. Bugünkü məqalədə isə həyata keçirilən siyasi strategiyanın digər mühüm istiqamətindən - Azərbaycanın üçüncü minillikdə beynəlxalq nəqliyyat-kommunikasiya qovşağına çevrilməsi ilə bağlı 1993-cü ildən həyata keçirilən dövlət siyasəti və onun görünən nəticələri haqqında bəhs etmək istəyirik.

Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilməsi siyasəti, qeyd etdiyim kimi, dövlətin 1993-cü ildən xarici iqtisadi və geosiyasi əlaqələr sahəsində həyata keçirdiyi iki əsas strateji xətdən biri olmuşdur. Mütəxəssislər bu prosədə Azərbaycanın fəaliyyətində müşahidə olunan bir neçə mühüm istiqaməti xüsusi qeyd edirlər. Bunlar:

- Avropa, Qara dəniz, Qafqaz, Xəzər və Mərkəzi Asiya regionları arasında iqtisadi, ticari, nəqliyyat və logistika əlaqələrinin inkişafından;
- Çin və Avropa İttifaqı arasında ən qısa quru yolu üzərində qurulan multimodal dəhlizin inkişafından;
- “Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi”nin qurulmasından;
- Böyük İpek yolu çərçivəsində tranzit yüklərin cəlb edilməsindən;
- Logistika və ticarət infrastrukturunun əhəmiyyətli dərəcədə təkmilləşdirilməsi və tənzimləyici stimullar sayəsində regionda bu sahə üzrə Azərbaycanın daha cəlbedici qovşaq olmasından;

- Azərbaycanın Rəqəmsal Ticarət Qovşağı və TASİM layihələri və s. ilə Böyük İpek yolunun rəqəmsallaşdırılmasından;
- müxtəlif nəqliyyat sahələri arasındakı əlaqələrin koordinasiya edilməsindən;
- yük və səmişin daşımaları üzrə beynəlxalq və daxili tariflər sahəsində uyğunlaşdırılma siyasətindən;
- çoxmodallı (birləşmiş) daşımaların təşkil olunması üzrə uyğunlaşdırılmış fəaliyyət proqramının işlənilməsi və hazırlanmasından və s. ibarətdir.

Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə ötən 16 ildən nəfətdən gələn gəlirlərin də bir qismini cəlb etməklə, ilk növbədə, ölkəni xarici ələmə bağlayan əksər avtomobil və demir yolları, hava və su nəqliyyatı infrastrukturunu, quru, hava və su nəqliyyatına aid kommunikasiyalar, rabitə-informasiya texnologiyaları modernləşdirilmiş, yenidən qurulmuş, yaxud hazırda qurulur.

Ardı 3-cü səh.

Prezident İlham ƏLİYEV: “Apardığımız müzakirələr ölkələrimiz arasında tərəfdaşlığın inkişafına xidmət edir”

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 24-də Xorvatiya Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Branko Zebičin etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Branko Zebič qarovul dəstəsinin qarşısında keçdi. Etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim edən səfir dedi: “Sabahınız xeyir, cənab Prezident. Adım Branko Zebičdir. Xorvatiyanın səfiriyəm. Burada olmaq, etimadnaməni təqdim etmək və Sizin çox yaxşı tanıdığınız Xorvatiya Prezidenti xanım Kolinada Qrabar-Kitaroviçin salamlarını Sizə çatdırmaq mənim üçün şərəfdir.

Prezident İlham ƏLİYEV:

- Mənim salamlarımı xanım Prezidentə çatdırmağınızı xahiş edirəm. Mən bizim görüşlərimizi, xüsusilə ötən il ölkənizə rəsmi səfərim zamanı keçirdiyimiz görüşü xatırlayıram. Apardığımız müzakirələr ölkələrimiz arasında tərəfdaşlığın inkişafına xidmət edir. Düşünürəm ki, biz bir sıra sahələri ehtadən çox səmərəli əlaqələr qurmağa müvəffəq olmuşuq. Əlbəttə ki, xanım Prezidentin Azərbaycanı rəsmi səfəri və mənim ölkənizə səfərim əməkdaşlığımızın çox mühüm nümunələrindədir. Əminəm ki, özünüdə Azərbaycanın evinizdəki kimi hiss edəcəksiniz, çünki ölkələrimiz arasındakı dostluq münasibətləri xalq diplomatiyasını da ehtad edir. Düşünürəm ki, son illərdə Xorvatiyada daha çox adam bizim

baremizdə məlumatlı olub və daha çox Azərbaycanlı sizin ölkəniz barədə məlumat əldə edib. Bu səbəbdən də düşünürəm ki, Azərbaycanda bir neçə il fəaliyyət göstərəcək çox xoş olacaq. Əminəm ki, siz ənənəvi sahələrdə əməkdaşlığımızın güclənməsinə, həmçinin tərəfdaşlığımızın yeni sahələrinin tapılmasına öz töhfənizi verəcəksiniz. Sizə ölkəmizdə xoş günlər və uğurlar arzulayıram.

Səfir Branko ZEBİÇ:

- Təşəkkür edirəm. Mən özümü çox yaxşı və artıq evimdəki kimi hiss edirəm. Mən bundan əvvəl bir il müddətində müvəqqəti işlər vəkili işləmişəm. Siz Zaqrebə səfər edən zaman mən Azərbaycanda yaşamağa başladım. Mən Xorvatiya nümayəndə heyətinin tərkibində idim. Baş Nazir məni Sizə təqdim etdi və mənim burada səfir olacağıma dair söz verdi. Lakin bu, Xorvatiyada bir qədər vaxt tələb etdi. Prosedur belədir.

Prezident İlham ƏLİYEV:

- Azərbaycanda yaxşı yerləşmişsiniz?

Səfir Branko ZEBİÇ:

- Bəli, yaxşı yerləşmişəm, özümü evimdəki kimi hiss edirəm. Siz qeyd etdiyiniz kimi, əməkdaşlığı gücləndirmək və genişləndirmək üçün çoxlu sahələr var. Söhbət təkə iqtisadi əməkdaşlıqdan getmir. Bu sahədə işlər çox yaxşı gedir. Xorvatiyanın Azərbaycanda ilk daimi səfiri kimi mən xüsusilə xalqlar arasında əməkdaşlığı genişləndirmək istəyirəm.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Xorvatiya Prezidenti xanım Kolinada Qrabar-Kitaroviçin salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Xorvatiya Respublikasının Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Türkiyə Prezidenti: “Azərbaycan torpaqlarının işğal altında qalması qəbul edilməzdir”

BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasının qəbul etdiyi qətnələrə baxmayaraq, Azərbaycanın Dağlıq Qarabağ bölgəsi və ətraf rayonları hələ də Ermənistanın işğalı altındadır.

AZƏRTAC xəbər verir ki, bu fikri BMT Baş Assambleyasının 74-cü sessiyasında çıxış

edən Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdögan bildirdi.

“Azərbaycan torpaqlarının işğal altında saxlanması qəbul edilməzdir” deyə Prezident vurğulayıb. Qeyd edib ki, Cənubi Qafqaz dünyanın problemlili bölgələri sırasından çıxarılmalıdır.

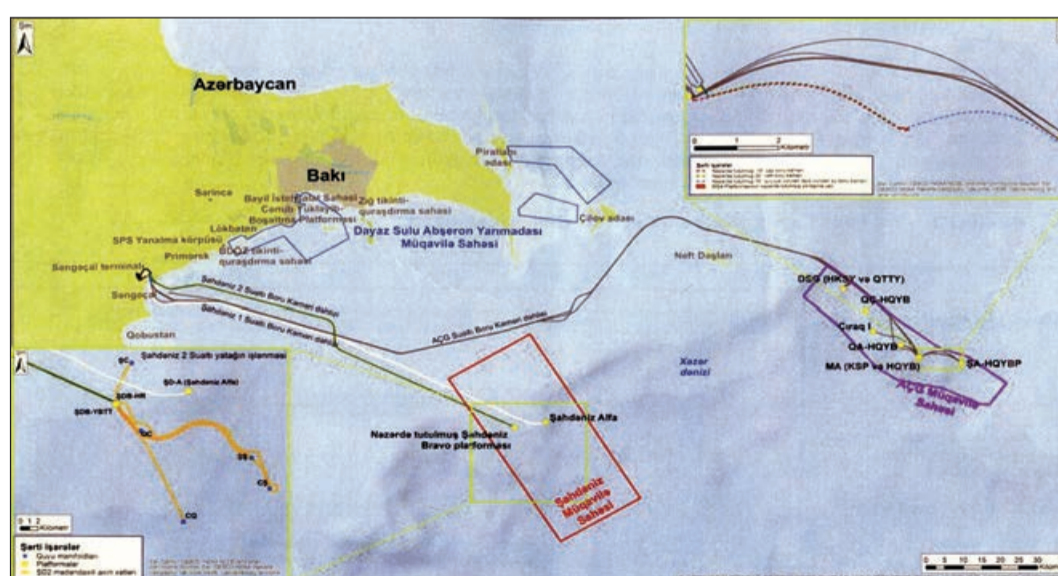
Azərbaycan dünyada münbit investisiya mühiti olan ölkə kimi tanınır

Ölkəmizə bu inam “Əsrin müqaviləsi”ndən sonra yaranıb

Aparılan islahatlar sayəsində ölkəmiz dünya miqyasında münbit investisiya mühiti olan məkana çevrilib. Xarici sahibkarlar əvvəllər yalnız neft sənayesinə investisiya qoyurdusa, indi qeyri-neft sektoruna da sarmayə yatırımı ilə döndürüldü. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycan MDB məkanında ən çox xarici sarmayə yatırılan ölkədir. Bu işdə biz hətta bir sıra Şərqi Avropa ölkələrindən də öndəyik.

Dövlət başçısının həyata keçirdiyi uğurlu islahatlar sayəsində xarici sarmayə üçün əlverişli mühit yaranıb. Xarici investorlar sarmayə yatırarkən hər bir ölkədə üç əsas amilə diqqət yetirirlər. Bunlardan birincisi siyasi sabitlikdir. Ölkəmizdə bu, çoxdan bərqərar olub. İkincisi, investisiyanın qorunması üçün mükəmməl qanunvericilik bazasının mövcudluğu. Üçüncüsü, dinamik inkişafdır. Sarmayəyə qoyduq kapitaldan yüksək gəlir əldə edəcəyinə əminlik yaradır. Dövlət başçısı tərəfindən aparılan uğurlu xarici və daxili siyasət nəticəsində hər üç amil həyata keçirilib.

Ardı 5-ci səh.

2017-ci il sentyabrın 14-də “Azəri-Çıraq-Günəşli” (AÇG) yataqlarının tammiqyaslı işlənməsi və Hasilatın Pay Bölgüsü Sazişinin (HPBS) müddəti 2049-cu ilin sonunadək uzadıldı. 2019-cu il aprelin 19-da isə AÇG-nin işlənməsinin növbəti addımı olan 6 milyard dollarlıq yeni, “Azəri-Mərkəzi-Şərqi” (ACE) layihəsinə sanksiya verildi.

Layihə daxilində layihə

“Azəri-Çıraq-Günəşli”də quraşdırılacaq platformanın tikintisi üçün 6 müqavilə imzalanıb

ACE-ni “Yeni əsrin müqaviləsi” də adlandırılır. Əslində o, AÇG daxilində daha bir layihədir.

Hazırda ACE tikinti mərhələsindədir. Layihə çərçivəsində ilk neftin 2023-cü ildə alınacağı gözlənilir.

AÇG-nin operatoru olan BP şirkəti ACE ilə bağlı əsas müqavilənin imzalandığını və layihənin sürətlə irəlilədiyini bildirir.

Mühəndislik, tikinti və quraşdırma, layihələrin idarə edilməsi və digər xidmətləri

əhtadən müqavilələrin bağlanması sanksiya qərarından sonra ACE-nin növbəti mühüm addımıdır. Bu müqavilələr ACE-nin həyata keçirilməsi qrafikini müəyyən edir.

Əsas müqavilələrdən biri ACE platformasının dayaq blokunun və etək payaların quraşdırılması üzrədir, “BOS Shelf” MMC və “Star Gulf FZCO” şirkətlərindən təşkil olunmuş konsorsiumla imzalanıb. Müqavilənin dəyəri 260 milyon dollara yaxındır. İş həcmi isə istehsal sənələri və quraşdırma ilə əlaqədar mühəndislik, boru-yayma işləri, dayaq blokunun, eləcə də etək payaları-

Ardı 5-ci səh.

Çiyələk sahələri genişləndirilir

Son illər respublikamızda aqrar sahənin inkişafı istiqamətində həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər, fermerlərə göstərilən diqqət və qayğı, bu sektorda çalışan insanların geniş imkanlar açmışdır. Başqa sözlə, dövlət tərəfindən verilən dəstək sayəsində kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan sahibkarlar daha çox gəlir gətirən sahələrin genişləndirilməsinə böyük maraq göstərirlər.

Qazax fermerləri də qeyri-neft sektorunun inkişaf etdirilməsinə öz töhfələrini verirlər. Onlar iş yerləri ilə təminatda böyük rol oynayan kənd təsərrüfatının inkişaf etdirilməsi üçün məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirirlər. Xüsusilə son illər bu sahəyə göstərilən diqqət və qayğının, sahibkarlara, sadəcə kənd adamlarına olan səmimi münasibətin nəticəsidir ki, rayonda əkin sahələri xeyli artırılmışdır.

Ardı 5-ci səh.

Azərbaycan və Litva arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişafı üçün yaxşı imkanlar var

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 24-də Litva Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Egidius Navikasın etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Egidius Navikas fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Egidius Navikas etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Sonra səfirlə söhbət edən Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Sizi yenidən görməyimə şadam, Azərbaycana xoş gəlmisiniz. Ölkəmizdə sizə xoş günlər arzulayırıq. Əminəm ki, Azərbaycanla çalışdığımız müddətdə bizim ənənəvi dostluq münasibətlərimiz uğurla inkişaf edəcək, yeni sahələri əhatə edəcək. Bizim ölkələr yaxşı tərəfdaşlardır, köhnə dostlardır, bir-birimizi çoxdan tanıyıyıq və uzun müddət ərzində fəal əməkdaşlıq edirik. Yəqin ki, mənim sizin prezidentlərlə əlaqələrim barədə xəbərdarsınız. Cənab Adamkusla biz Bakıda da, Vilnüsədə də tez-tez görüşmüşük. Eləcə də Prezident Qribauskaytə ilə də bizim çox yaxşı münasibətlərimiz olub. Belə ki, bizim əlaqələrimizin tarixi kifayət qədər müsbətdir. Ona görə də düşünürəm ki, münasibətləri irəli aparmaq üçün xeyli işiniz olacaq.

Əməkdaşlığın ənənəvi və yeni sahələri mövcuddur. Əlbəttə, ticarət-iqtisadi əməkdaşlıq cəhətdən müəyyən işlər görülməlidir. Əmtəə dövriyyəsinin artırılması mümkündür. Ticarət-iqtisadi əlaqələri artırmaq məqsədilə müəyyən işçi qruplar yaratmaq olar. Biz bütün digər istiqamətlərdə də ənənəvi əməkdaşlığı davam etdirmək, tərəfdaşlığın möhkəmləndirilməsinə diqqət bəxş edirik. Əməkdaşlıq həm də hansısa konkret nəticəyə yönəlməlidir. Sizə ölkəmizdə yaxşı günlər və Azərbaycanla fəal işləməyi arzulayıram.

Səfir Egidius NAVİKAS dedi:

- Çox sağ olun, cənab Prezident. Mən, ilk növbədə, Sizə Litva Prezidenti cənab Nausedanın ən xoş arzularını, eləcə də Sizin Litvaya səfərinizlə bağlı dəvətini qəbul etməyi istəyirəm. Əlbəttə, mənim üçün Azərbaycanla fəal əməkdaşlıq böyük şərəfdir və bundan çox şadam. Mən, həmçinin çox şadam ki, artıq qeyd etdiyiniz ki-

mi, dost münasibətlərin və əməkdaşlığın sanballı bazası, təməli var. Mən Bakıda olduğum müddətdə xalqlarımızın çox yaxşı, müsbət əlaqələrinin mövcudluğunu hiss etdim.

Dövlət başçısı Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında əməkdaşlığın hərtərəfli inkişaf etdiyini, ötən müddət ərzində Avropa İttifaqı rəhbərlərinin Azərbaycanla fəal əməkdaşlıq üçün özünü Avropa İttifaqının mənfi-qarargahına səfərinə xatırladaraq Avropa İttifaqı üzv ölkələrinin bu əməkdaşlığın inkişafına verdiyi dəstəyin yüksək qiymətləndirildiyini vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev Litva Respublikasının Prezidenti Gitanas Nausedanın salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Litva Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Ölkəsinin Avropa İttifaqının "Tvinning" layihələri çərçivəsində Azərbaycanla yaxından əməkdaşlıq etdiyini dedi.

Əməkdaşlığımızın inkişaf mərhələləri sizə yaxşı məlumdur. Bilirsiniz ki, Azərbaycan hər zaman sizin ölkənizi dünyanın ən mühüm tərəfdaş ölkələrindən biri kimi qəbul edir. Mənim Parisə çoxsaylı səfərlərim və Prezident Şirak, Prezident Sarkozi və Prezident Olland ilə, həmçinin ötən il Prezident Makron ilə olan görüşlərim hamısı və digər yüksək səviyyəli rəsmilərlə görüşlərim əməkdaşlığımızın inkişafında çox böyük rol oynamışdır. Təsədüfi deyil ki, fransız şirkətləri Azərbaycanda bir çox mühüm layihələrə həyata keçiriblər. Xatırlayıram ki, Prezident Ollandın səfəri zamanı bir neçə milyard dollarlıq müqavilələr imzalandı. Onlardan bir hissəsi artıq icra edilib, digərləri isə icrasını gözləyir. Fransız şirkətləri burada çox geniş təmsil olunur. Əlbəttə,

MEDEF ilə çoxsaylı görüşlərim haqqında da məlumatlısınız. Son dəfə bu görüş buradadır, Bakıda keçirildi. Fransada və burada da görüşmüşük. Qarşılıqlı böyük maraq və yaxşı nəticələr var. Düşünürəm ki, bu sahədə möhkəm əməkdaşlığımız var və bu əməkdaşlıq böyük perspektivlərə malikdir. Əlbəttə ki, siyasi əlaqələrimiz də şirkətlər arasında əməkdaşlıq və iqtisadi sahədəki əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynayır. Ötən il Prezident Makronla görüşüm əlaqələrimizin gələcək əməkdaşlıq planlarının müəyyənləşdirilməsi baxımından çox önəmli idi. Bu görüş bugünkü tərəfdaşlığın inkişafında mühüm rol oynadı. Əlbəttə ki, nazir L. Merin səfəri də çox uğurlu oldu. Biz münasibətin həlli məsələsində də əməkdaşlıq edirik və danışıqların hansı faza da olduğunu bilirik.

Əlbəttə ki, Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının inkişafında da sizin ölkəniz mühüm rol oynayır. İyul ayında Prezident Tuskun da səfəri çox uğurlu idi. Beləliklə, əməkdaşlığımız çox geniş gündəliyə malikdir. Əminəm, görüşülüşləriniz çoxdur və ümid edirəm ki, mövcud əlaqələrimizin müsbət dinamikası fəaliyyətiniz dövründə də davam etdiriləcək.

Səfir ZAKARI QROS dedi: - Təşəkkür edirəm. Prezident Makronun ən səmimi salamlarını Sizə çatdırıram. Burada, gözəl və uğurlu inkişaf edən şəhərinizdə olmağımın çox məmnunam. Artıq Siz də qeyd etdiyiniz kimi, bizim möhkəm ikitərəfli münasibətlərimiz mövcuddur və bu məsələdə Sizin şəxsi töhfəniz bizim üçün çox önəmlidir. Təhlükəsizlik məsələləri mühüm əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan və Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi Avropanın təhlükəsizliyi üçün çox əhəmiyyətlidir. Regionda gərginliyin mövcudluğu şəraitində - İran məsələsində Prezident Makron gərginliyin aradan qaldırılmasına say göstərir. Əlbəttə ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Fransa münasibətinin dinc yola, ölkənin ərazi bütövlüyünə hörmət prinsipi çərçivəsində həllini arzulayır və bu sahədə fəal olmaq niyyətindədir. Biz ölkələrimizin arasında siyasi dialoqu davam etdirməyə ümidvarıq. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, iqtisadiyyat, enerji, neçliyyat və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlıq bizim üçün çox vacibdir.

Prezident İlham Əliyev Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Fransa Respublikasının Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Səfir Zakari QROS: "Azərbaycan və Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi Avropanın təhlükəsizliyi üçün çox əhəmiyyətlidir"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 24-də Fransa Respublikasının ölkəmizdə yeni təyin olunmuş fövqəladə və səlahiyyətli səfiri Zakari Qrosun etimadnaməsini qəbul edib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, səfir Zakari Qros fəxri qarovul dəstəsinin qarşısından keçdi.

Zakari Qros etimadnaməsini Prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Səfirlə söhbət edən Prezident İlham ƏLİYEV dedi:

- Sizə Azərbaycanda xoş günlər arzulayıram. Artıq uzunmüddətli və çox uğurlu bir tarixə, böyük potensiala malik əməkdaşlığımızın əhatə dairəsini nəzərə alaraq ümid edirəm ki, dolğun bir gündəliyiniz olacaq. Əlbəttə ki, əməkdaşlığımızın inkişaf mərhələləri sizə yaxşı məlumdur. Bilirsiniz ki, Azərbaycan hər zaman sizin ölkənizi dünyanın ən mühüm tərəfdaş ölkələrindən biri kimi qəbul edir. Mənim Parisə çoxsaylı səfərlərim və Prezident Şirak, Prezident Sarkozi və Prezident Olland ilə, həmçinin ötən il Prezident Makron ilə olan görüşlərim hamısı və digər yüksək səviyyəli rəsmilərlə görüşlərim əməkdaşlığımızın inkişafında çox böyük rol oynamışdır. Təsədüfi deyil ki, fransız şirkətləri Azərbaycanda bir çox mühüm layihələrə həyata keçiriblər. Xatırlayıram ki, Prezident Ollandın səfəri zamanı bir neçə milyard dollarlıq müqavilələr imzalandı. Onlardan bir hissəsi artıq icra edilib, digərləri isə icrasını gözləyir. Fransız şirkətləri burada çox geniş təmsil olunur. Əlbəttə,

MEDEF ilə çoxsaylı görüşlərim haqqında da məlumatlısınız. Son dəfə bu görüş buradadır, Bakıda keçirildi. Fransada və burada da görüşmüşük. Qarşılıqlı böyük maraq və yaxşı nəticələr var. Düşünürəm ki, bu sahədə möhkəm əməkdaşlığımız var və bu əməkdaşlıq böyük perspektivlərə malikdir. Əlbəttə ki, siyasi əlaqələrimiz də şirkətlər arasında əməkdaşlıq və iqtisadi sahədəki əlaqələrin inkişafında mühüm rol oynayır. Ötən il Prezident Makronla görüşüm əlaqələrimizin gələcək əməkdaşlıq planlarının müəyyənləşdirilməsi baxımından çox önəmli idi. Bu görüş bugünkü tərəfdaşlığın inkişafında mühüm rol oynadı. Əlbəttə ki, nazir L. Merin səfəri də çox uğurlu oldu. Biz münasibətin həlli məsələsində də əməkdaşlıq edirik və danışıqların hansı faza da olduğunu bilirik.

Əlbəttə ki, Azərbaycan-Avropa İttifaqı əməkdaşlığının inkişafında da sizin ölkəniz mühüm rol oynayır. İyul ayında Prezident Tuskun da səfəri çox uğurlu idi. Beləliklə, əməkdaşlığımız çox geniş gündəliyə malikdir. Əminəm, görüşülüşləriniz çoxdur və ümid edirəm ki, mövcud əlaqələrimizin müsbət dinamikası fəaliyyətiniz dövründə də davam etdiriləcək.

Səfir ZAKARI QROS dedi:

- Təşəkkür edirəm. Prezident Makronun ən səmimi salamlarını Sizə çatdırıram. Burada, gözəl və uğurlu inkişaf edən şəhərinizdə olmağımın çox məmnunam. Artıq Siz də qeyd etdiyiniz kimi, bizim möhkəm ikitərəfli münasibətlərimiz mövcuddur və bu məsələdə Sizin şəxsi töhfəniz bizim üçün çox önəmlidir. Təhlükəsizlik məsələləri mühüm əhəmiyyətə malikdir. Azərbaycan və Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi Avropanın təhlükəsizliyi üçün çox əhəmiyyətlidir. Regionda gərginliyin mövcudluğu şəraitində - İran məsələsində Prezident Makron gərginliyin aradan qaldırılmasına say göstərir. Əlbəttə ki, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri kimi Fransa münasibətinin dinc yola, ölkənin ərazi bütövlüyünə hörmət prinsipi çərçivəsində həllini arzulayır və bu sahədə fəal olmaq niyyətindədir. Biz ölkələrimizin arasında siyasi dialoqu davam etdirməyə ümidvarıq. Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, iqtisadiyyat, enerji, neçliyyat və təhlükəsizlik sahələrində əməkdaşlıq bizim üçün çox vacibdir.

Prezident İlham Əliyev Fransa Prezidenti Emmanuel Makronun salamlarına görə minnətdarlığını bildirdi, onun da salamlarını Fransa Respublikasının Prezidentinə çatdırmağı xahiş etdi.

Prezident İlham ƏLİYEV: "Bu gün dünyada savad, bilik, texnologiyalar hər şeyi həll edir"

Azərbaycanda ümumi savadlılıq səviyyəsi 100 faizə yaxındır. Bu, çox gözəl göstəricidir. Bu gün dünyada savad, bilik, texnologiyalar hər şeyi həll edir. Baxın inkişaf etmiş ölkələrin vəziyyətinə. Onların arasında ancaq yüksək texnologiyalara malik olan ölkələr vardır. Təbii ehtiyatlar, neft-qaz resursları - bunlar sadəcə olaraq bir vasitədir. Ölkələri inkişafı doğru aparan əsas amillər savad, bilik, texnologiyalar, innovasiyalar, yeniliklərdir. Ona görə Azərbaycanda gənclər çox bilikli, savadlı olmalıdırlar. Azərbaycanda müasir texnologiyalara çox böyük dəstək verilir, bu, dövlət siyasətidir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "İlham Əliyev. İnkişaf - məqsədimizdir" çoxilliyinin yenicə çapdan çıxmış 89-cu kitabında yer alan bu fikirləri dövlət başçısı Sabunçu rayonu Maştağa qəsəbəsi Savalan yaşayış massivində 28 saylı orta məktəbin açılış mərasimində çıxışı zamanı söyləyib.

Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyev buraxılışına məsul olduğu çoxilliyin növbəti kitabındakı materiallar 2018-ci ilin avqust ayından oktyabrda olan dövrü əhatə edir.

Çoxilliyin 89-cu kitabında Prezident İlham Əliyevin Rusiya Federasiyasına, Xorvatiya, Tacikistan və Qırğız Respublikalarına səfərləri, həmçinin Rusiya, Türkiyə və Monqolustan prezidentlərinin Azərbaycana səfərləri zamanı aparıldığı danışıqlara, imzalanmış sənədlərə dair informasiyalar, mətbuata bəyanatların mətnləri toplanıb. Neşrdə Azərbaycan Prezidentinin Yaponiya, İsrail,

Avstriya, Bolqarıstan, ABŞ və digər ölkələrin, ATƏT-in, NATO-nun yüksək vəzifəli nümayəndələrinin qəbul etməsinə dair materiallar yer alıb.

Prezident İlham Əliyev bütün görüş və danışıqlarda diqqəti Ermənistanın işğalçı siyasətinə yönəldib, dünya ictimaiyyətini Dağlıq Qarabağ münasibətinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində həllinə dəstək verməyə çağırıb.

Oxucu kitabda dövlət başçısının Bakı şəhərinin erməni işğalçılarından azad edilməsinin 100 illiyinə həsr olunmuş möhtəşəm paraddə və Azərbaycan parlamentinin yaradılmasının 100 illiyi münasibətilə Milli Məclisdə keçirilmiş tən-tənəli iclasda çıxışlarının mətnləri ilə tanış ola bilər.

Azərbaycan Prezidentinin Masallı, Biləsuvar, Xızı, Lənkəran, Astara rayonlarına, Quba şəhərinə səfərlərinə dair materiallar, Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında, digər mühüm tədbirlərdə nitqələrinin mətnləri də bu nəşrə daxil edilib.

Kitabda "Qeydlər", "Şəxsi adlar", "Coğrafi adlar" göstəriciləri verilib.

"Azərnaş" tərəfindən buraxılan 89-cu kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Nur-Sultan şəhərində Azərbaycan Milli Məclisi Sədrinin ATƏT PA-nın Sədri ilə görüşü olub

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədov sentyabrın 24-də Nur-Sultan şəhərində ATƏT Parlament Assambleyasının (PA) Sədri Georgi Tsereteli ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Oqtay Əsədov Milli Məclisin ATƏT Parlament Assambleyası ilə əməkdaşlığının inkişafından məmnunluğunu bildirib. O, Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfələrdən, beynəlxalq neçliyyat marşrutlarının inkişafında oynadığı roldan danışıb. Milli Məclisin Sədri səmərəli dialoqun davam etdirilməsinin önəmini vurğulayıb.

Georgi Tsereteli Azərbaycana səfərinə və ölkəmizdə keçirdiyi məhsuldar görüşləri məmnunluqla xatırlayıb. O bildirib ki, ATƏT PA Cənubi Qafqazın bu bölgəsi ilə əlaqələrin daha da dərinləşməsinə böyük maraq göstərir.

Söhbət zamanı Azərbaycanın ATƏT PA-nın işində məhsuldar iştirak etdiyi və qurumun fəaliyyətinə mühüm

töhfə verdiyi qeyd edilib, ATƏT məkanında parlament əməkdaşlığı istiqamətinin daha da inkişaf etdirilməsinin

vacibliyi vurğulanıb. Həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlərə bağlı geniş fikir mübadiləsi aparılıb.

Azərbaycan Milli Məclisinin Sədri Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin IV konfransında iştirak edib

Qazaxıstanın paytaxtı Nur-Sultan şəhərində Avrasiya ölkələri parlament sədrlərinin IV konfransı keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, "Böyük Avrasiya: Dialoq. Etimad. Tərəfdaşlıq" mövzusunda keçirilən konfransda Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədovun başçılığı ilə nümayəndə heyəti iştirak edib.

Konfransda Avropa və Asiyanın 60-dan çox ölkəsindən parlament rəhbərləri və nümayəndə heyətləri, 10-dan çox beynəlxalq parlament təşkilatının təmsilçiləri iştirak ediblər.

Qazaxıstan Respublikasının birinci prezidenti-Elbası Nursultan Nazarbayev konfransda çıxış edərək Avrasiya ölkələrinin parlamentlərini qanunvericilik sahəsində əməkdaşlığın səmərəliliyini artırmağa çağırıb. O, həmçinin dünya dövlətlərinin nüvə silahının yayılmasına qarşı prosesə qoşulmasının önəmini vurğulayıb.

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov çıxışında bildirib ki, bu konfrans Avrasiyanın bugünkü və gələcəyi ilə bağlı olan mühüm məsələlərin böyük bir kompleksini müzakirə etməyə imkan yaradır. Burada aparılan fikir mübadiləsi qitəməz üçün daha yaxşı gələcək qurulması yolları ilə bağlı parlamentimizin ortaq mövqeyinin müəyyən olunmasına kömək edəcək.

Böyük sivilizasiyaların və mədəniyyətlərin beşiyi olan Avrasiyanın Avropa və Asya ərazilərində mexaniki birləşməsi

deyil, spesifik xarakteristikalara malik vahid məkan olduğunu vurğulayan Oqtay Əsədov parlamentlərarası əməkdaşlığın və onun keyfiyyətə yeni mərhələ olan parlament diplomatiyasının əhəmiyyətini qeyd edib. O, hökumətlərin xarici siyasət qərarlarına təsir göstərmək üçün spesifik siyasi mexanizmlər və alətlər malik olan parlament diplomatiyasının dövlətlər arasında işbirliyinin inkişafında mühüm rol oynadığını deyib.

Oqtay Əsədov Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Avrasiya məkanında yerləşən dövlətlərin parlamentləri ilə qarşılıqlı etimada əsaslanan dialoq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin qurulması üçün çalışdığını qeyd edib. O bildirib ki, Milli Məclis Avrasiya məkanında təşəkkül tapmış ikitərəfli və coxtərəfli əməkdaşlıq formatlarının, iqtisadi inteqrasiyanın güclənməsinə, dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin əldə edilməsinə töhfə verir.

Azərbaycanın fəal iştirakı ilə həyata keçirilən transmilli layihələrin Avrasiyanın çox geniş bir bölgəsində inkişafını, sülhün, sabitliyin, təhlükəsizliyin, dialoqun və qarşılıqlı anlaşmanın təmin edilməsinə yönəldiyini vurğulayan Milli Məclisin Sədri Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft, Bakı-Tbilisi-Ərzurum, TAP və TANAP qaz kəmərlərini, digər enerji-neçliyyat layihələrinin Avrasiyanın firavan gələcəyində mühüm rol oynadığını qeyd edib.

Sədr bildirib ki, qarşılıqlı hörmətə və etimada əsaslanan siyasi dialoqun, te-

rəfdaşlığın və işbirliyinin Avrasiya məkanında mövcud olan problemlərin, o cümlədən ölkəmizin zorla cəlb edildiyi Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətinin həllinə kömək göstərməyə biləcəyinə inanırıq. Uzun illərdən bəri Azərbaycan dünya birliyinə çağırışlar edərək ədalətli bərpə olunmasını, beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri sənədlərin həyata keçirilməsinə tələb edir. Sədr bu münasibətin, eləcə də digər oxşar münasibətlər və problemlərin dövlətlərin sərhədlərinin toxunulmazlığı və ərazi bütövlüyü prinsipi əsasında nizama salınmasının Avrasiya qitəsində və bütün dünyada sülhün, sabitliyin, ədalətin və təhlükəsizliyin təmin edilməsi işinə xidmət edəcəyini əminliyini bildirib.

Qeyd edək ki, konfransın məqsədi Avrasiya məkanında əməkdaşlığın daha da dərinləşdirilməsi, qanunverici orqanların rəhbərləri və parlamentlərarası təşkilatların başçıları arasında birbaşa dialoqun qurulmasıdır.

Tədbir Qazaxıstanın birinci prezidenti Nursultan Nazarbayevin Avrasiya inteqrasiyası ideyasının 25 illiyinə həsr edilib.

Xatırladaq ki, Milli Məclis Sədrinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin tərkibinə Hüquq siyasəti və dövlət quruculuğu komitəsinin sədri Əli Hüseynli, deputatlardan Xanlar Fətəyev, Cavanşir Feyziyev, parlament Aparatının rəhbəri Səfa Mirzəyev və digər rəsmi şəxslər daxil idi.

Azərbaycan-Moldova parlamentlərarası əməkdaşlığının inkişafına dair müzakirələr aparılıb

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri Oqtay Əsədov Qazaxıstana səfəri çərçivəsində sentyabrın 24-də Moldova parlamentinin sədri xanım Zinaida Qreçaniyu ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüşdə ölkələrimiz arasında dostluq münasibətlərinin inkişafı məsələləri müzakirə olunub. Bu münasibətlərin inkişafının intensiv xarakter daşıması yüksək qiymətləndirilib.

Milli Məclisin Sədri Oqtay Əsədov bildirib ki, Azərbaycan ilə Moldova arasında əməkdaşlıq nümunəvi olma-

la bərabər, xalqlarımızın maraqlarını tam şəkildə ifadə edir. Söhbət zamanı Azərbaycan-Moldova parlamentlərarası əməkdaşlığının inkişafına dair fikir mübadiləsi aparılıb.

Oqtay Əsədov Zinaida Qreçaniyu ölkəmizə səfərə dəvət edib.

ATƏT-in iclasında Azərbaycanın milli azlıqların hüquqlarının qorunması sahəsində nailiyyətlərindən danışılıb

Polşanın paytaxtı Varşava şəhərində ATƏT-in Demokratik Təsəvvürat və İnsan Haqları Bürosunun İnsan Ölcüsü üzrə öhdəlikləri yerinə yetirilməsinə həsr olunmuş yekun iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər il payızda keçirilən bu tədbirdə ATƏT-ə üzv olan ölkələr insan ölcüsünə dair konsensus yolu ilə qəbul etdikləri öhdəliklərini yerinə yetirilməsinə dair hesabat verirlər. Yekun iclasda ATƏT-ə üzv olan 57 ölkə ilə yanaşı, beynəlxalq təşkilatlar, QHT-lər də iştirak edirlər. Tədbir sentyabrın 27-dək davam edəcək.

Sentyabrın 24-də sözügedən tədbirin "Tolerantlıq və qeyri-ayrı-seçkilik. Milli azlıqlara mənsub olan şəxslərin hüquqları" mövzusunda həsr olunmuş 12-ci sessiyasında Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının Millətlərarası münasibətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Eltəbir Nəcəfov çıxış edib, tədbir iştirakçlarına ölkəmizdə dövlət tərəfindən milli azlıqların hüquqlarının qorunması sahəsində görülən işlər barədə ətraflı məlumat verib.

E.Nəcəfov çıxışında Azərbaycanda milli azlıqların hüquqlarının qorunmasının ölkəmizin multikulturalizm siyasəti çərçivəsində həyata keçirildiyini bildirib.

O, Azərbaycan Respublikasının multikulturalizm siyasəti çərçivəsində ölkədə yaşayan milli azlıqların sosial, iqtisadi və mədəni məsələlərinin yüksək səviyyədə həll olunduğunu qeyd edərək burada milli azlıqların etnik-mədəni dəyərlərinin qorunması istiqamətində dövlət tərəfindən mühüm işlərin görüldüyünü tədbir iştirakçılarının diqqətinə çatdırıb.

Şöbə müdiri konkret faktlara əsaslanaraq qeyd edib ki, 2004-cü ildən indiyədək ölkə regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına, o cümlədən milli azlıqların kompakt yaşadıqları regionların sosial-

iqtisadi inkişafına yönələn və hər biri 5 ili əhatə edən 4 dövlət proqramı qəbul olunub. Əvvəlki 3 proqramın hər biri uğurla icra edilib. Bununla yanaşı, Azərbaycan Respublikası regionlarının sosial-iqtisadi inkişafına dair əlavə tədbirlər çərçivəsində bir neçə Prezident sərəncamının imzalandığı diqqətə çatdırılıb. Bu sərəncamlara əsasən, milli azlıqların kompakt yaşadıqları cənub, şimal və şimal-qərb bölgələrində sosial-iqtisadi, təhsil, mədəniyyət, səhiyyə, ekologiya və s. sahələrdə böyük layihələr həyata keçirildiyi bildirilib.

Milli Məclisin komitə iclaslarında

Sentyabrın 24-də Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin payız sessiyasında ilk iclası keçirilib. Komitə sədri Arif Rəhimzadə yeni sessiyanın məhsuldar keçəcəyini əminliyini bildirərək iclas iştirakçlarına qanun yarıdıcılığı fəaliyyətlərində uğurlar arzuladı.

Arif Rəhimzadə əvvəlcə Milli Məclisin 2019-cu ilin yaz və növbədənəknar sessiyaları üzrə iclasda komitədə görülən işlər barədə hesabat verdi. Diqqətə çatdırıldı ki, yaz və növbədənəknar sessiyalar dövründə komitənin 6 iclası keçirilmiş və 12 məsələ müzakirə olunmuşdur.

Bunlardan 9-u qanun layihəsidir. Hesabat dövründə komitə Ədliyyə Nazirliyinin Bələdiyyələrin Milli Assosiasiyalarının rəhbərləri, bələdiyyə sədrləri ilə əlaqəli işləmiş, iclaslarında onların iştirakı təmin olunmuşdur.

Bu dövrdə komitənin ünvanına daxil olmuş 119 təklif, ərizə və şikayətin 71-i araşdırılması üçün müvafiq təşkilatlara göndərilmişdir. Qalanları komitədə baxılıb müvafiq şəkildə həll edilmişdir.

Daha sonra Arif Rəhimzadə komitənin payız sessiyası üçün iş planı barədə məlumat verdi. Bildirdi ki, sessiya müddətində komitədə "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə", "Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında" və digər qanun layihələri müzakirə ediləcək. Komitə sədri razılaşdırılması və hazırlanması nəzərdə tutulan qanun layihələri və digər tədbirlər barədə də ətraflı məlumat verdi.

Komitə sədrinin müavini Fəhət Heydərov, deputatları Rüstəm Xəlilov, Fəzail İbrahimli, Tahir Rzayev, Azər Badamov, Kamran Bayramov, Cavid Osmanov və iclasda iştirak edən bələdiyyə sədrləri müzakirə olunan məsələlərə münasibət bildirdilər.

Yekunda komitənin 2019-cu ilin payız sessiyası üçün iş planı təsdiqləndi.

Sentyabrın 24-də Milli Məclisin Gənclər və idman komitəsinin də iclası keçirilib.

di. Komitə sədri Ülvi Quliyev gündəlikdəki məsələləri təqdim etdi. Öncə komitənin 2019-cu ilin yaz və növbədənəknar sessiyalarında fəaliyyətinin hesabatı verildi.

Qeyd olundu ki, bu dövrdə komitənin 7 iclası keçirilmiş və 5 məsələ müzakirə olunmuşdur. Yaz və növbədənəknar sessiyaların dövründə komitəyə ümumilikdə 59 məktub daxil olmuşdur.

Sonra komitənin 2019-cu ilin payız sessiyası üçün iş planı müzakirə edildi. Diqqətə çatdırıldı ki, iş planında Prezident İlham Əliyevin 2019-cu ilin "Nəsimi ili" elan olunması ilə bağlı sərəncamına uyğun olaraq gənclər sektorunda maarifləndirmə tədbirlərinin təşkilinə, "Yüksəliş" müsabiqəsinin təsis edilməsi haqqında sərəncama əsasən, intellektual səviyyəsi və idarəetməli keyfiyyətləri yüksək olan perspektiv rəhbər şəxslərin müəyyən edilməsi, dəstəklənməsi və ölkədə kadrlar ehtiyatı bankının yaradılmasını təmin etmək məqsədilə cari işlərin həyata keçirilməsi, "Azərbaycan gəncliyi 2017-2021-ci illərdə" Dövlət Proq-

ramına uyğun olaraq normativ hüquqi aktların gənclərlə bağlı müddəalarının təhili və təkmilləşdirilməsinə dair təkliflərin hazırlanması, Milli Məclis və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurası arasında Anlaşma Memorandumundan irəliləyən gələcək məsələlərə həsr olunmuş tədbirlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Müzakirələr zamanı komitə üzvləri yaz və növbədənəknar sessiyalarının çox məhsuldar keçdiyini bildirdilər. Çıxışlarda son vaxtlar sosial şəbəkələrdə saxta profillərin açılması və digər bu kimi məni halların qarşı verməsi təəssüflə qeyd olundu. Bu istiqamətdə gənclər arasında maarifləndirmə işlərinin aparılması, onları düzgün istiqamətə yönləndirməyin vacibliyi bildirildi.

Komitənin 2019-cu ilin yaz və növbədənəknar sessiyalarında fəaliyyəti müsbət qiymətləndirildi, payız sessiyasının iş planı təsdiqləndi.

Rəşad CƏFƏRLİ, "Azərbaycan"

Baş katib: "İƏT Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü hər zaman pisləyib"

"İlk olaraq, Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü üzrə İƏT-in bu görüşündə iştirak etdiyini üçün Sizə təşəkkürümü bildirirəm. Bu İƏT üçün Azərbaycan Respublikası ilə öz həmrəyliyini və ona davamlı dəstəyini bir daha nümayiş etdirmək, eləcə də bu böhranın sülh yolu ilə nizamlanmasına töhfə vermək üçün bir imkandır".

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, bu fikri İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT) Baş katibi Yusif bin Əhməd Əl-Osaymin Ermənistan Respublikasının Azərbaycan Respublikasına qarşı təcavüzü üzrə İƏT Kontakt Qrupunun görüşündəki çıxışında deyib.

O qeyd edib ki, İƏT bu böhranı 1992-ci ildən etibarən izləyir. İƏT hər zaman Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzünü pisləyib, Ermənistanın Azərbaycan ərazilərini böyük hissəsinin işğalını qeyri-qanuni hesab edib və öz etirazını bir çox platforma-

larda bildirib. İƏT-ə üzv dövlətlər bir daha bu məsələdə öz maraqlarını ifadə edərək BMT Təhlükəsizlik Şurasının müvafiq qətnamələrinin yerinə yetirilməsinə, Ermənistanın Azərbaycanın işğal altında olan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasına dair çağırış etmişlər.

Baş katib deyib: "İƏT Ermənistanın təmas xəttində mətəmədi olaraq atəşkəs pozması hallarının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılması istiqamətində Azərbaycanın bütün səylərini, həmçinin Azərbaycan tərəfindən vaxtaşırı olaraq pozuntular ilə bağlı ətraflı hesabatların dərc edilməsini dəstəkləyir. İƏT-in Ümumi Katibliyi Azərbaycanın bir milyondan artıq qaçqın və məcburi köçkünlərin əziyyətlərini dərin narahatlıqla izləyir. İƏT katibliyi, üzv dövlətlərinə və onların müvafiq orqanlarına Azərbaycanda zərər çəkənlərə lazımı maddi və humanitar yardımın göstərilməsinə dair çağırış edib. Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin hər zaman ədalətli

və sülh yolu ilə həll edilməsinə çağıran İƏT bu xüsusda bütün səyləri və təşəbbüsləri təşviq edir. İƏT Kontakt Qrupunun bu məsələyə lazımı əhəmiyyət verilməsi üçün israrlı təkid ilə, sonuncu görüşlərdən keçən müddət ərzində bizim Azərbaycana dəstək və həmrəyliyimiz, eləcə də İƏT qətnamələrinin yerinə yetirilməsi istiqamətində səylərimiz yenidən nəzərdən keçirildi.

Xüsusilə vurğulanmalıdır ki, 2019-cu ilin may ayında Məkkə şəhərində keçirilmiş İslam Zirvə Görüşü Konfransının 14 sessiyasında Kontakt Qrupunun görüşləri təqdirəlayiq hesab edilib və onun fəaliyyətinə tam dəstək ifadə olunub. Ümid edirik ki, bugünkü müzakirələrimiz Ermənistanın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünə hörmət etmək və Azərbaycan ərazilərindən qeyd-şərtsiz çıxmağa vadar etmək məqsədilə İƏT üzv dövlətlərinin kollektiv və individual səyləri üzrə təsviyə və təkliflərə dair razılığın əldə olunması üçün şərait yaradacaqdır".

Azərbaycan beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilib

"Şərqi-Qərb", "Şimal-Cənub" nəqliyyat dəhlizləri və Azərbaycanın geoiqtisadi maraqları

Əvvəlki 1-ci səh.

Azərbaycanın üç telekommunikasiya peyki - "Azerspace-1", "Azersky" və "Azerspace-2" orbitə çıxarılıb, Xəzər dənizinin dibi ilə Avropanı Asiya ilə birləşdirəcək telekommunikasiya vasitələrinin çəkilişinə start verilib. Azərbaycan regional və beynəlxalq nəqliyyat-kommunikasiya layihələrinin dəstəklənməsi istiqamətində heyətə keçirdiyi ardıcıl və məqsədyönlü siyasət ölkəmizi qısa müddətdə Avrasiyanın əsas nəqliyyat-kommunikasiya qovşaqlarından birinə çevirmişdir.

XX əsrin son onilliyində Avropa İttifaqının maliyyə yardımı, Azərbaycan, Türkiyə və Gürcüstanın xüsusi səyi ilə reallaşdırılan "İpek Yolu" (TRASEKA) layihəsinə əlavə dəstək olaraq, Azərbaycanın təşəbbüsü-İderliyi ilə inşa olunan və 2017-ci il oktyabrın 30-da istismara buraxılan Bakı-Tbilisi-Qars (BTQ) demir yolu Trans-Avropa-Asiya demir yolları şəbəkələrinin birləşdirməsi, bununla da qədim İpek yolunun polad maqistralı üzərində bərpası işi başa çatdırılmışdır.

Məlumdur ki, TRASEKA layihəsinin əsas təşəbbüskarlarından biri Ümummilli Lider Heydər Əliyev olmuşdur. Mehz onun təşəbbüsü ilə 1998-ci il sentyabrın 7-8-də Bakı şəhərində 9 ölkənin (Azərbaycan, Türkiyə, Gürcüstan, Ukrayna, Moldova, Rumıniya, Bolqarıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan) dövlət başçılarının, 13 beynəlxalq təşkilatın və 32 dövlətin nümayəndə heyətlərinin iştirakı ilə tarixi İpek yolunun bərpasına həsr olunmuş beynəlxalq konfrans keçirilmiş və yekunda Avropa İttifaqının TRASEKA proqramı əsasında "Avropa Qafqaz-Asiya dəhlizinin inkişafı üzrə beynəlxalq nəqliyyat haqqında Bakı Bəyannaməsi və Coxtərəfli Saziş" imzalanmışdır.

TRASEKA-nın Daimi Katibliyinin Bakı şəhərində yerləşdirilməsi qərar alınmışdır. Həmin dövrdə bəzi regional və beynəlxalq dairələrin əsas-sız qışqanlığına baxmayaraq, TRASEKA layihəsinin qədim İpek yolu üzərində yekun qurularaq əksər region ölkələri üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb etməsi sübuta yetirilmişdir. Bu layihənin cəlb ediciliyi, ilk növbədə, onunla ölkəmizi, o, eyni zamanda, Rusiyanın, Mərkəzi Asiya ölkələrinin, Türkmənistan, Qazaxıstan, Özbəkistan, Qırğızıstan və Tacikistanın, həmçinin Əfqanıstanın daha əlverişli dəhliz vasitəsilə Avropa və dünya bazarlarına, o cümlədən gəziyyə çıxışı asanlaşdırırdı, onların ticarət əlaqələrinin, iqtisadiyyatlarının inkişafına, dünya iqtisadiyyatı ilə inteqrasiyasına mühüm şərait yaradırdı.

TRASEKA layihəsi işə düşəndən, xüsusən BTQ istiqamətində verildən sonra Çindən başlayaraq Orta Asiyaya, Cənubi Qafqaza, sonra da Türkiyə vasitəsilə Avropaya, o cümlədən gəziyyə daşınan yüklərin çatdırılması müddəti qısalmağa başlayıb. Müxtəssislərin fikrinə görə, bu dəhliz hazırda Avropanı Asiya ilə birləşdirən ən əlverişli, qısa və təhlükəsiz nəqliyyat dəhlizi hesab olunur. Onun vasitəsilə son illərdə daşınan malların həcmi bir neçə dəfə artmış və BTQ qitələri bağlayan ən əlverişli nəqliyyat körpüsü rolunu oynamağa başlamışdır.

Əsas qayəsi regionda və dünyada iqtisadi əlaqələrlə, rifah, sülhə, sabitlik və təhlükəsizliyə xidmət etməkdən ibarət olan BTQ vasitəsilə birinci mərhələdə 5 milyon ton, ikinci mərhələdə 17 milyon ton, ondan sonra isə daha böyük həcmdə yüklərin daşınması nəzərdə tutulur. Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Bakının Qaradağ rayonunun Ələt qəsəbəsində inşa olunan Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı, bu ərazidə yaradılan Azad Ticarət Zonası və s. mühüm infrastruktur layihələri Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat qovşağına çevrilməsində xüsusi rol oynamışdır. Azad Ticarət Zonası yaxın gələcəkdə beynəlxalq yükdaşıma və Avropa-Asiya logistika zəncirlərində aparıcı rol oynamağa yanaşı, həm də yerli istehsalın təşviqi, "Made in Azerbaijan" brendinin dün-

ya üzrə tanınmasına müstəsna xidmət göstərəcəkdir. Azad Ticarət Zonasının regional miqyasda Cənubi Qafqaz, Mərkəzi Asiya, İran, Rusiya və Türkiyənin bir hissəsinin daxil olduğu və 130 milyon insanı əhatə edən bir bazara xidmət göstərməsi planlaşdırılır. Hazırda Azərbaycan Çinin təşəbbüsü ilə gerçəkləşən "İpek Yolu İqtisadi Kəməri" layihəsinin iştirakçısıdır. 2015-ci ilin dekabrında Prezident İlham Əliyevin Çinə dövlət səfəri çərçivəsində "İpek Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşviqi edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında qarşılıqlı anlaşma memorandumu imzalanıb.

BTQ layihəsinin ölkəmiz üçün digər geosiyasi üstünlüklərindən biri də ondan ibarətdir ki, Azərbaycan Gürcüstan ərazisindən keçməklə Türkiyə ilə birbaşa demir yolu əlaqəsinə sahib olur, bu da müvafiq surətdə qardaş dövlətlər arasında münasibətlərin daha da möhkəmlənməsinə xidmət edir. Digər məsələ bu layihənin yaxın gələcəkdə Naxçıvan Muxtar Respublikasına qədər uzadılmasıdır. Layihə çərçivəsində Qarsdan Naxçıvana ayrıca demir yolu xəttinin çəkilməsi nəzərdə tutulur ki, bu da muxtar respublikanın Ermənistanın blokadasından çıxarılmasına və onun nəqliyyat müstəqilliyinin təmin edilməsinə şərait yaradacaqdır.

Azərbaycanın üçüncü minilliyin əvvəlindən xüsusi marağ göstərdiyi, son illərdə fəal şəkildə qoşulduğu və bundan sonra funksionallığı ciddi şəkildə yüksələn başqa bir transmilli nəqliyyat layihəsi "Şimal-Cənub beynəlxalq nəqliyyat dəhlizi" hesab olunur. Qeyd etmək istəyirəm ki, TRASEKA layihəsində olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasının "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"ne qoşulması təşəbbüsü də Ümummilli Lider Heydər Əliyevə məxsusdur. Mehz onun razılığı əsasında 2001-ci ildən başlayaraq Azərbaycan Respublikasının təmsil etdiyi nümayəndələr Rusiya və İranın müvafiq qurumları ilə bu istiqamətdə müzakirələrə qoşulmuşlar. 2004-cü il mayın 19-21-də Prezident İlham Əliyevin tapşırığı ilə Azərbaycan nümayəndə heyəti Moskva şəhərində keçirilən Rusiya və İran demir yolu rəhbərlərinin müşavirəsinə qatılmış və üçtərəfli razılığa müvafiq olaraq "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" üzrə Beynəlxalq Konsorsiumun yaradılmasına iştirak etmişdir. Sonrakı dövrdə hər üç ölkənin demir yollarına tranzit yük axınına cəlb edilməsi, birgə layihə-axtışı işlərinin görülməsi, ümumi məsələlərin və maliyyələşdirilməsi istiqamətindəki fəaliyyəti təmin olunmuşdur. 2005-ci il iyulun 24-27-də Tehran şəhərində və 2005-ci il fevralın 9-da Bakıda "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin tikintisi, gələcək istismarı, beynəlxalq konsorsiumun yaradılması və maliyyələşdirilməsi usulları, hər bir tərəfin tikintidə payı, qoyulacaq əsasli vəsaitin qaytarılması yolları və digər məsələlər müzakirə edilmiş və razılığa gəlinmişdir.

Məlum olduğu kimi, Hindistan, Pakistan, İran, Azərbaycan, Rusiya və Şimali Avropa ölkələrinin birləşdiriləcək "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" haqqında ilk razılaşma aktı Rusiya Federasiyası, İran İslam Respublikası və Hindistan arasında 2000-ci il sentyabrın 12-də Sankt-Peterburq şəhərində imzalanmışdır. Azərbaycan, qeyd edildiyi kimi, bu sazişə beş il sonra - 2005-ci ildə qoşulmuşdur. Sonrakı illərdə, ümumilikdə,

13 dövlət bu sazişə imza atmış və müvafiq olaraq ratifikasiya etmişdir. Bunlar Azərbaycan, Belarus, Bolqarıstan, Ermənistan, Hindistan, İran, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Oman, Rusiya, Tacikistan, Türkiyə və Ukraynadır.

Müxtəssislərin fikrinə görə, "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin əsas məqsədi, ilk növbədə, cənubdan - Hindistandan başlayaraq Rusiyaya, Şimali və Qərbi Avropaya, eləcə də Kərfəz ölkələrinə daşınan yüklərin çatdırılma müddətini azaltmağa, daşıma qiymətlərini ucuzlaşdırmağa və dəhlizin funksionallığını artırmağa ibarətdir. Dəhliz bir neçə əsas istiqamət: Hindistan-Rusiya-Qafqaz-Kərfəz ölkələri; Mərkəzi Asiya-Kərfəz ölkələri; Xəzər dənizi-İran İslam Respublikası-Kərfəz ölkələri və s. üzrə yükdaşıma fəaliyyətini nəzərdə tutur. Bu istiqamətlər içərisində Azərbaycan üçün ən maraqlı istiqamət yüklərin gəmiyərli Hindistanın Mumbay limanından İranın Bəndər-Abbas limanına gətirilməsi, sonra qatar və avtomobillərlə İranın mövcud demir və avtomobil yolları ilə Qəzvin-Rəşt-Astara (İran)-Astara (Azərbaycan) demir və avtomobil yollarına ötürülməsi və buradan da Türkiyəyə, Şimali Avropa ölkələrinə və s. çatdırılmasıdır. Hazırkı marşrut üzrə (Süveyş kanalı) malların çatdırılma vaxtı 45-60 gündür, "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" vasitəsilə isə bu müddətin 14-20 gün olması gözlənilir.

Azərbaycan hökuməti "Azərbaycan Respublikasının logistika və ticarətin inkişafına dair Strateji Yol Xəritəsi"ne uyğun olaraq, sonrakı müddətdə "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin yaradılması prosesində fəal rol oynamaq, ölkənin hər iki transkontinental dəhliz kəşiyəsində, Avrasiya coğrafiyasının mərkəzində mühüm nəqliyyat-logistika qovşağına çevrilməsinə nail ola bilmişdir. Dəhlizin Azərbaycan ərazisindən keçən hissəsində yaxın müddətdə gözlənilən yük daşımalarının həcmi təxminən *birinci mərhələdə - 3 milyon ton, ikinci mərhələdə - 5-8 milyon ton və üçüncü mərhələdə - 15 milyon ton nəzərdə tutulur ki, buna nail olmaq istiqamətində də ciddi addımlar atılır.* Hazırda mövcud nəqliyyat dəhlizinin reallaşması üzrə işlər çox intensiv şəkildə gedir və Azərbaycan hissəsində proses artıq son mərhələyə qədəm qoymuşdur. Astara (AR)-Astara (İR) demir yolu xəttinin Astaraya üzərindəki körpüyə qədər olan 8,3 kilometr yeni yolun, Astaraya üzərindəki körpü və İran ərazisindəki 1,4 kilometr yolun tikintisi tamamlanmışdır. Bu dəhlizin Qəzvin-Rəşt (175 km) hissəsinin tikintisi ilə bağlı İran tərəfi ilə danışıqlar aparılır və işlər başlanmaq üzrədir. Azərbaycan bu demir yolunun tikintisinin maliyyələşdirilməsində də iştirak edir. Rəsmi Bakı İran tərəfinə behs olunan demir yolunun tikintisi və avadanlıqla təchiz olunması layihəsi üzrə 500 milyon dollar dəyərində kredit ayırmağa nəzərdə tutub. Digər bir istiqamət - Şimal istiqaməti üzrə, Samur çayı üzərində Samur (Azərbaycan)-Yaraq Qazmalar (Rusiya) avtomobil körpüsünün inşası və demir yolu xətlərinin genişləndirilməsi ətrafında iş gedir. Dəhlizin önəmli hissəsi olan Azərbaycan-Rusiya sərhədindən Azərbaycan-İran sərhədinə qədər demir yolu istismara tam hazır vəziyyətə gətirilib.

Azərbaycan "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin xüsusi əhəmiyyətini nəzərə alaraq, son dövrdə İran və Rusiya istiqamətində yeni kommunikasiyaların yaradılmasına xeyli investisiya yatırmışdır ki, bu da ölkənin beynəlxalq ələmdəki etibarlı tərəfdaş kimi gücləndirmişdir. Bundan əvvəl, ölkəmizin liderliyi ilə BTQ-nin və Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının tikilib istifadəyə verilməsi, bu məkanda azad iqtisadi zonanın yaradılması, Azərbaycanın bir tərəfdən Mərkəzi Asiyaya Qərblə (Türkiyə və Avropa İttifaqı), digər tərəfdən Cənubi Asiyaya (İran və Hindistan) Şimala birləşdirən nəqliyyat qovşağının mərkəzinə çevrilməsi, Hazırda beynəlxalq siyasət arenada baş verən gərginliklər "Şimal-Cənub" layihəsinin reallaşması işini bir qədər gecikdirsə də, bu problemin Azərbaycanla bağlı olmadığını aydın edir. Azərbaycan Respublikası öz öhdəsinə düşən bütün infrastruktur layihələrini uğurla həyata keçirmiş və istismara qəbul etmişdir.

ristikasından səmərəli istifadə edərək üçtərəfli regional əməkdaşlığı inkişaf etdirmək və mövcud şəraitdən bəhrələnmək yeni-yeni dividendlər əldə etmək istəyir. Bundan başqa, Azərbaycan gələcəkdə bu istiqamətdə qonşu Gürcüstan ərazisini və kommunikasiyalarını da işə salmaqla "Şimal-Cənub" və "Şərqi-Qərb" nəqliyyat dəhlizlərinin inteqrasiyasını sürətləndirməyi nəzərdə tutur. Bu sahədə ən önəmli rol, ilk növbədə, BTQ, Bakıdan Gürcüstandan keçməklə Türkiyəyə qədər uzanan avtomobil yolları, Xəzər dənizində və Qara dənizdə Azərbaycanın inşa etdiyi limanlar, o cümlədən Türkiyə və Gürcüstan ərazisindəki dəniz və demir yolu limanları oynayacaqdır. Dəhlizin yaradacağı imkanlardan Azərbaycanla yanaşı, Rusiya, İran, Gürcüstan, Türkiyə, Avropa ölkələri, Çin, Qazaxıstan və digər Orta Asiya respublikaları da istifadə edəcəklər.

Bundan başqa, xüsusi qeyd edilməlidir ki, "Şimal-Cənub" dəhlizi layihəsi Azərbaycan Respublikası, İran İslam Respublikası və Rusiya Federasiyası ərazisində demir yolu əlaqələrinin, həmçinin Azərbaycan tranzit və iqtisadi potensialının gücləndirilməsinə xidmət edəcək, beynəlxalq yüklərin bu istiqamətə daha çox miqdarda axınına təkan verəcək. Azərbaycanın bu dəhlizdən gözləntiləri xüsusən çoxdur. "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" Şimali Avropanı Cənub-Şərqi Asiya ilə birləşdirir. Proqnozlar göstərir ki, tam gücü ilə fəaliyyət göstərəcəyi təqdirdə bu dəhliz Avropa ölkələrinin, Rusiyanın, Orta Asiya və Qafqaz regionlarının Kərfəz ölkələrinə və Hindistana çıxışına, Xəzər dənizi ilə ticarət əlaqələrinin intensivləşdirilməsinə şərait yaradacaqdır. Həmin dəhliz Avropa-Cənubi Asiya və Yaxın Şərqi arasında demir yolu daşımalarını, müvafiq olaraq demir yolunun istədiyi yerli, istərsə də tranzit daşımalarını əldə etdiyi gəlirləri artırmağa imkan verəcəkdir.

Son dövrlərdə "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi" layihəsinin keçəcəyi regiondakı fərqli qütblər arasında ki geosiyasi rəqabətin daha da kəskinləşməsi fonunda, Azərbaycan həm özünü multikultural və sabit iqtisadi-siyasi cəmiyyət həyatı ilə, həm də yürtüdəyü balanslı xarici siyasət və tərəfdaşlıq kursu ilə xüsusi iqtisadi-siyasi dividendlər qazanmağa hədəfləyir. Bu hədəflərin ən mühümünü, iqtisadi sahədə fəaliyyətinin şaxələndirilməsi, post neft dövründə ölkəmiz üçün qeyri-neft sahəsindəki fəaliyyətdən əlavə gəlir mənbəyi əldə etməkdir. Siyasi və geosiyasi sahədə regionda müstəqil siyasət yürüdükdən dövlət imicini qorumaq, regionda və dünyada bir-birinin daxili işlərinə qarışmamaq prinsipi-nə, təhlükəsizlik sahəsində hamılıqla beynəlxalq hüquq normalarına əməl etmək və s. ibarətdir.

Azərbaycan "Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizi"nin xüsusi əhəmiyyətini nəzərə alaraq, son dövrdə İran və Rusiya istiqamətində yeni kommunikasiyaların yaradılmasına xeyli investisiya yatırmışdır ki, bu da ölkənin beynəlxalq ələmdəki etibarlı tərəfdaş kimi gücləndirmişdir. Bundan əvvəl, ölkəmizin liderliyi ilə BTQ-nin və Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının tikilib istifadəyə verilməsi, bu məkanda azad iqtisadi zonanın yaradılması, Azərbaycanın bir tərəfdən Mərkəzi Asiyaya Qərblə (Türkiyə və Avropa İttifaqı), digər tərəfdən Cənubi Asiyaya (İran və Hindistan) Şimala birləşdirən nəqliyyat qovşağının mərkəzinə çevrilməsi, Hazırda beynəlxalq siyasət arenada baş verən gərginliklər "Şimal-Cənub" layihəsinin reallaşması işini bir qədər gecikdirsə də, bu problemin Azərbaycanla bağlı olmadığını aydın edir. Azərbaycan Respublikası öz öhdəsinə düşən bütün infrastruktur layihələrini uğurla həyata keçirmiş və istismara qəbul etmişdir.

Əli HƏSƏNOV, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi, tarix elmləri doktoru, professor

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Azərbaycan dünyada münbit investisiya mühiti olan ölkə kimi tanınır

Əvvəli 1-ci səh.

Prezident İlham Əliyev "Əsrin müqaviləsi"nin 25 illiyi və Neftçilər Günü münasibətilə keçirilən mərasimdə ölkə iqtisadiyyatına kapital qoyuluşunu əhəmiyyətini vurğulayaraq demişdir: "Əsrin müqaviləsi"nin bizim müstəqil tariximizdə xüsusi yeri, xüsusi rolu var. Bu kontraktın imzalanması da asan məsələ deyildi. Uzun müddət ərzində aparılan danışıqlar nəticə vermirdi. Əlbəttə, hər iki tərəf çalışdı ki, özü üçün daha əlverişli və məqbul şərtləri əldə etsin. Hesab edirik ki, biz "Əsrin kontraktı"nın timsalında beynəlxalq əməkdaşlığın müsbət tərəfini gördük. Çünki həm sərma-yə qoyan tərəf - investitorlar, həm də ki, Azərbaycan dövləti maraqlar balansına taparaq ən məqbul şərtlərə özləri üçün bu kontraktı imzaladılar. Əgər investitorlar kontraktların şərtləri qane etməsə, onda əlbəttə ki, heç bir kontraktın imzalanmasından söhbət gedə bilməz".

Dövlət başçısının qeyd etdiyi kimi, xarici sərma-yədarları cəlb etmək üçün onların da maraqları nəzərə alınmalıdır. Bunun nəticəsidir ki, Azərbaycanın

nen dənizdəki neft ehtiyatlarının işlənməsinə təxminən 33 milyard dollar investisiya qoyulub. Bununla yanaşı, neft və qaz kəmərlərinin çəkilişinə də xarici sərma-yədarlar tərəfindən milyardlarla dollar sərma-yə yatırılıb.

Otən il ölkə iqtisadiyyatına 17,2 milyard manat sərma-yə qoyulub. Bunun 11 milyard manatdan çoxu ölkəmizin qeyri-neft sektoruna yönəldilib. Bu sərma-yədə xarici investisiyanın da payı yüksəkdir. Dünya Bankının son hesabatına əsasən, ölkəmiz investisiya qoyuluşu üçün əlverişli mühitə görə 25-ci yerdə qərarlaşıb. Bu, yüksək göstəricidir.

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, cari ilin yanvar-avqust aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən 8627,2 milyon manat sərma-yə qoyulub. Hesabat dövründə neft-qaz sektoruna yatırılan sərma-yələr əzəldə, qeyri-neft sektoruna yönəldilən vəsaitin həcmi 5,7 faiz artıb. Ümumi sərma-yənin 64,3 faizini məhsul istehsal sahələrinin, 26 faizini xidmət sahələrinin, 9,7 faizini yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşüb.

Ölkədə sahibkarlığın inkişafı kapital qoyuluşunda da özünü göstərir. Belə ki, hesabat dövründə dövlət tərəfindən ümumi sərma-yənin 48 faizi qoyulduq halda, özəl sektor tərəfindən yatırılan kapital 52 faizdir. Əsas kapitala yönəldilən sərma-yədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 4825,9, bank kreditləri 678,1, büdcə vəsaitləri 2388,7 milyon manatdır. Büdcədən-kənar fondların vəsaitləri 136,1, əhalinin şəxsi vəsaitləri 574,5 və s. vəsaitlər isə 23,9 milyon manat təşkil edib.

Ölkəmizdə münbit investisiya mühitinin nəticəsidir ki, cari ilin 8 ayı ərzində xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitala 2528,9 milyon manat vəsait yönəldilib. Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitala yönəldilən vəsaitin 2046,1 milyon manatı İngiltərə, Türkiyə, İsveçrə, ABŞ, Yaponiya, Malayziya, Rusiya, İran və Norveç sərma-yədarlarına məxsusdur. Kapital qoyuluşu sayəsində cari ilin yanvar-avqust aylarında paytaxtda Pirallahı Sənaye Parkında spris istehsalı zavodu, DOST Agentliyinin və ilk DOST Mərkəzinin inzibatı binası,

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin Əmlak Xidmətləri Məkanı, YAP Pirlahı Rayon Təşkilatının yeni inzibati binası, Gənclər Mərkəzi, Mərdəkan-Qala avtomobil yolu, Sumqayıtda "SOCAR karbamid" zavodu, Polietilen zavodu, Beyləqanda Olimpiya İdman Kompleksi, Tarix-Diyarşünaslıq Muzeyi, Kəbirli-Eyvazlılar-Birinci Aşıqlı-Əlinəzəri və Mingəçevir-Stansiya, Mingəçevir-Bəhrəmtepe-Beyləqan avtomobil yolları, Qobustanda "Azərçalca" ASC-nin Qobustan filiali, Qobustan-Poladlı avtomobil yolu, Naxçıvan Muxtar Respublikasında 1170 şagirdlik 2 ümumtəhsil məktəb binası, 200 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, bir növbədə gəlişlərin sayı 35 nəfər olan 2 ambulatoriya-poliklinika müəssisəsi, Bakı şəhərində 140 yerlik məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və 200 çarpayılıq xəstəxana, Goranboy, Qobustan və Şəmkir rayonlarında 440 çarpayılıq 3 xəstəxana və digər mühüm əhəmiyyətli obyektlər istifadəyə verilib.

Rüstəm KAMAL, "Azərbaycan"

Çiyələk sahələri genişləndirilir

Əvvəli 1-ci səh.

Dövlətin qayğısını daim hiss edən təsərrüfat sahiblərindən biri Nüsrət Aşırovdur. Uzun illərin təcrübəsinə əsaslanan fermer iqtisadi cəhətdən gəlirli olan kənd təsərrüfatı məhsullarının inkişafını ildən-ilə artırır. O, keçən ildən etibarən yeni üsulla çiyələk yetişdirməyə başlamışdır.

Söhbət zamanı Nüsrət Aşırov çiyələk istehsalçılarının ən çox maraq göstərdikləri gilmeyvələrdən olduğunu bildirdi. Dedi ki, rayonda çiyələk ilk dəfə yetişdirildiyinə görə rayon rəhbərləri də təz-təz çiyələk sahələrinə gəlir, fəaliyyət ilə maraqlanı, yeri gəldikdə öz köməklərini əsirgəmir.

Hazırda sahələrdə məhsuldarlığı daha yüksək, saxlama müddəti çox, süfrəlik və mürəbbəlik olan "Albion" sortu becərilir ki, onun da toxumu əsasən İspaniyadan gətirilir. İlk çiyələk şitillərini ötən ilin avqust ayında ekildiyini və hektara təxminən 50-55 min ədəd şitil köçürüldüyünü qeyd edən N.Aşırov dedi ki, bu şitillər sahələrə köçürüldükdən sonra 4 il məhsul vermək bacarıqlıyından 1 şitil birinci il 700-800 qram, 2-ci ildə 1 kiloq-

ramdan çox məhsul verir. yüksək məhsuldarlıq əldə etmək üçün bütün aqrotexniki qaydalara əməl edilməsinin vacibliyini də söyləyərək qeyd etdi ki, çiyələk ekilən sahələrdə işlə ilboyu aparılır. Torpaq əkinə hazırlanmamışdan qabaq ona üzvi gübrə verilməlidir. Yaxşı olar ki, suvarma damcı usulu ilə aparılsın. Bu zaman su bitkilər arasında bərabər paylanı, torpaq qay-saqlları, yumşaq qalır, alaq otlarının azalmasına və məhsuldarlığın yüksəlməsinə səbəb olur. Zərərvericilərə və müxtəlif xəstəliklərə qarşı mübarizə tədbirləri də vaxtında görülməlidir. Bunla-

Sabir ƏLİYEV, "Azərbaycan"

Astarada çəltik emalı zavodu istifadəyə verilib

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında çəltikçiliyin inkişafına dair 2018-2025-ci illər üçün Dövlət Proqramı"na müvafiq olaraq Astarada çəltik emalı zavodu istifadəyə verilib.

"İmanna" MMC-nin inşa etdiyi çəltik emalı zavodunun ümumi ərazisi 500, tikinti sahəsi isə 300 kvadratmetrdir. Müəssisənin inşasına 2018-ci ilin iyununda başlanılıb. Zavodun gündəlik emal gücü 40, çəltik qurutma gücü isə 10 tondur. Çəltik emalı zavodu Çin Xalq Respublikasından gətirilmiş ən müasir avadanlıqla təchiz olunub.

Çəltik məhsulunun emalının başlıca tələblərindən biri nəzərdə tutulan bütün texniki proseslərin vaxtında və keyfiyyətlə həyata keçirilməsidir. Əvvəllər kifayət qədər quruma-

yan çəltiyin xeyli hissəsi sıradan çıxır, dünyanın keyfiyyəti aşağı düşürdü. İstifadəyə verilən çəltik emalı zavodunda isə emal prosesi müasir tələblərə cavab verir və bu kimi hallar olmayacaqdır.

Zavodun məhsul yığım kampaniyası dövründə istifadəyə verilməsi fermerlər və məhsul istehsalçıları tərəfindən böyük razılıqla qarşılanıb. Onlar çəltik sahələrindən yığılan məhsulları birbaşa emal müəssisəsinə gətirirlər. "İmanna" MMC-nin həmçinin 100 hektar çəltik sahəsi var. Bu il müəssisənin çəltik sahələrinin hər hektarından 35-40 sentner məhsul götürülməsi proqnozlaşdırılıb.

Rayonda çəltikçiliklə məşğul olan fermerlər və təsərrüfat sahibləri yeni emal müəssisəsinin istifadəyə verilməsi ölkəmizdə aqrar sahənin, o cümlədən çəltikçiliyin inkişafına göstərilən dövlət dəstəyi kimi dəyərləndirirlər.

Fərdi yaşayış evlərinin dövlət qeydiyyatına alınması: xidmət prosedurları və tələb olunan sənədlər

Fərdi yaşayış evlərini dövlət reyestrində qeydiyyata almaq istəyən şəxslər sənədlərini Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsinin müvafiq ofislərinə təqdim edə bilərlər.

Komitədən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qeydiyyatı almağa bağlı xidmətlər Əmlak Xidmətləri Məkanında, Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri Xidmətinin ərazi idarələrində, o cümlədən əvvəlcədən elan edilməklə müxtəlif kənd və qəsəbələrə səyyar kampaniyalar vasitəsilə göstərilir. Fərdi yaşayış evinin dövlət qeydiyyatına alınması üçün yaşayış məntəqələrinin təyinatlı torpaqlardan tikilməsi əsasdır. Digər hallarda həmin daşınmaz əmlakın dövlət qeydiyyatına alınması mümkündür.

Qeydiyyat üçün tələb olunan sənədlərə gəldikdə isə qanunvericiliyə əsasən sənədlər əmlakın tikildiyi tarixdən asılı olaraq dəyişir. Belə ki, "Daşınmaz Əmlakın Dövlət Reyestri haqqında" Qanuna əsasən, Azərbaycan Respublikasının Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi qüvvəyə minəndəkdən, yəni 2013-cü il yanvarın 1-dən sonra inşa edilmiş tikililərə dair müvafiq sənədlər tələb olunur. Hündürlüyü 12 metrədən çox olan yaşayış evləri icarədə və ya istifadədə olan torpaq sahəsi üzərində yerləşsə, bu zaman torpaq sahəsi üzərində icarə və ya istifadə hüququnu təsdiq edən sənəd və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırılmış layihə və ya yaşayış evinin istismara qəbul aktı təqdim edilməlidir. Vətəndaşın xüsusi mülkiyyətində olan torpaq sahəsində yerləşən, hündürlüyü 12 metrədən çox olan yaşayış evləri üçün torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququnu təsdiq edən sənəd tələb olunur.

Şəhərsalma və Tikinti Məcəlləsi qüvvəyə mindikdən, yəni 2013-cü il yanvarın 1-dən sonra inşa edilən tikililər üçün isə digər sənədlər tələb olunur. Tikintisinə icazə tələb olunan tikinti obyektləri üçün vətəndaşlar torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət, icarə və ya istifadə hüququnu təsdiq edən sənəd, tikintiye icazə verilməsi barədə qərar, tikinti layihəsinin memarlıq-planlaşdırma bölməsi və tikinti obyektinin istismarına icazə kimi sənədləri təqdim etməlidir.

Əgər daşınmaz əmlak məlumatlandırma icraatının təbiiq edildiyi yaşayış evində, bu halda torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət, icarə və ya istifadə hüququnu təsdiq edən sənəd, tikinti layihəsinin memarlıq-planlaşdırma bölməsi, sifarişçi tərəfindən tikinti sahə qatıqdan sonra müvafiq icra hakimiyyəti orqanına məlumat verilməsi təsdiq edən sənəd tələb olunur.

Qeyd edək ki, fərdi yaşayış evlərinin dövlət qeydiyyatına alınması xidməti vətəndaşın istəyindən asılı olaraq 1, 3, 7, 10 iş günü ərzində göstərilə bilər. Çıxarışın verilməsi üçün tələb olunan dövlət rüsumu 30 manatdır. Xidmət haqqı isə Tarif Şurasının 2009-cu il 31 iyul tarixli qərarı ilə müəyyən edilib.

Əvvəli 1-ci səh.

Bu müqavilə üzrə bütün tikinti və quraşdırma işləri yerli resurslardan, o cümlədən işçi qüvvəsi və tikinti sahələrindən istifadə edilməklə SOCAR-ın Heydər Əliyev adına Bakı Dərin Özlülər Zavodunda (BDÖZ) yerinə yetiriləcək. Tikinti işləri artıq başlanıb və onların 2021-ci ildə başa çatdırılacağı gözlənilir.

İkinci müqavilə ACE platformasının üst modulunun hazırlanmasını və integrasiyasını nəzərdə tutur. Müqavilə cari ilin iyul ayında "Azfen" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir. Müqavilə üzrə nəzərdə tutulan işlərə ("National Oilwell Varco" şirkəti ilə bağlanıb, dəyəri 486 milyon dollardan artıqdır. Bu müqavilə çərçivəsində isə iş həcmində istehsal və quraşdırma mühəndisliyi, həmçinin platformanın üst modulunun hazırlanması, yığılması və birləşdirilməsi daxildir.

Ədəbiyyat

Yeni nəşrlər

“Əkinçi”dən başlayıb maarifpərvərlikdən keçilən ədəbi yol...

“Həsən bəy Məlikov Zərdabının Bakı Şəhər Dumasında fəaliyyəti. 1897-1907” toplusu milli-mənəvi sərvətlərimizə sahibliyə sanballı töhfədir

On doqquzuncu yüzilliyin ikinci yarısı - XX əsrin əvvəllərində yaşayıb-yaradan Azərbaycan maarifçiləri və ziyalı təbəqəsinin təmsilçiləri arasında ictimai-siyasi fəaliyyəti, eləcə də ədəbi yaradıcılığı ilə seçilən Həsən bəy Məlikov Zərdabının adının xüsusi və hörmətə çəkilməsi heç də təsadüfi deyil. Unudulmaz maarifpərvər ziyalıların yaradıcılığının istiqaməti, məzmunu və mənası ilə yaxından tanış olmaq, onun yaşadığı tarixi dövrün xarakteristikası ilə qısa da olsa tanışlıq çox vacibdir.

Görkəmli ictimai-siyasi xadim, Azərbaycan xalqının maarifpərvər oğlu Həsən bəy Məlikov Zərdabının və onun həmkarlarının Bakı Şəhər Dumasında fəaliyyəti ilk dəfə olaraq “Kaspi nəşrləri” seriyasında yenidən işıq üzü görən “Həsən bəy Məlikov Zərdabının Bakı Şəhər Dumasında fəaliyyəti 1897-1907” toplusunda işıqlandırılır.

“Kaspi” qəzetinin layihəsi əsasında hazırlanan, “Kaspi” Təhsil Şirkətinin maliyyə dəstəyi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Esmira Cavadovanın tərtibçiliyi, ön söz müəllifliyi və redaktorluğu, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Hacı Həsənovun rəyi ilə “Zərdabi Nəşri” MMC-də 500 tirajla çap edilən kitab 2015-ci ildə “Əkinçi” qəzetinin 140 illik yubileyinə həsr olunmuş rus dilindəki nəşrindən Azərbaycan dilinə çevrilərək oxuculara təqdim edilir.

Toplunun annotasiyasında qeyd edilir ki, istər Həsən bəy Məlikov Zərdabının Bakı Şəhər Dumasındakı fəaliyyəti, istərsə də Dumanın iclasları ilk dəfə stenoqram şəklində işıqlandırılır. Əlbəttə, tarixçilər, iqtisadçılar, istərsə də H.B.Zərdabi irsinin araşdırıcıları və geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulan kitab milli-mənəvi sərvətlərimizə sahiblik baxımından da sanballı töhfədir.

Öncədən qeyd edək ki, kitabı şərti olaraq üç hissəyə ayırmaq olar: AMEA-nın Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, tarix üzrə fəlsəfə doktoru Esmira Cavadovanın ön söz yerində verdiyi “Görkəmli ictimai xadim Həsən bəy Məlikov Zərdabi”, “Həsən bəy Məlikov Zərdabının iştirakı ilə Bakı Şəhər Dumasının iclasları” və tanınmış ictimai-siyasi və dövlət xadimlərinin “Kaspi” qəzetində dərc edilən “Həsən bəy Məlikov Zərdabının xatirəsinə ünvanlanmış nekroloqlar”.

Nəşrin ön söz yerində tərtibçi və redaktor xalqımızın qəlbində yüz illər boyunca maarifpərvər ziyalı kimi yaşayacaq Həsən bəy Məlikovun dünyaya gelişindən başlayaraq dövrün ictimai-siyasi həyatında baş verənlərə diqqət ayırması heç də təsadüfi deyil. Çünki Həsən bəy Məlikov məhz o cür ictimai hadisələrin burulğanı dövründə, xalqımızın maarifləndirilməsinə ciddi ehtiyac duyulduğu bir zamanda anadan olmuşdu. Respublika o zamanlar aqrar bir bölgəni xatırladı, kəndlilər çəkdikləri zülm və zillətin müqabilində heç nə qazanmırdı, əksinə, nələr var idisə, əllərindən tutulub alınırdı: “...Kənddə feodal münasibətlərinin qorunub saxlanması Azərbaycanın kapitalizmin inkişafına mane olurdu, çünki torpaq fondu əvvəlki kimi, bəylərin və xəzinənin əlində idi. Kəndlilər həm dövlətin, həm də bəylərin xəyriyə mükəlləfiyyətlərini daşıyırdılar... Bu haqda H.B.Zərdabının hakimiyyətin yerlərdəki təmsilçiləri ilə bağlı dediyi fikir heç də təsadüfi deyildi. O yazırdı: “Onlar nəinki heç nə ödəmir, üstəlik, kəndlilərdən xəzinəyə lazım olduqunda daha çox pul yığır, artıq qalanını isə özlərinə saxlayırdılar”.

Həsən bəy öz doğma kəndi Zərdabın nümunəsində çar məmurlarının özbaşınalığını və qanunsuz əməllərini tez-tez ifşa edirdi...”

Kitabın birinci hissəsində oxucu o dövrlə yanaşı, Həsən bəy Məlikovun uşaqlıq və gənclik illəri ilə yaxından tanışlıq imkanı əldə edir ki, bu da bütövlükdə haqqında söz açılan şəxsiyyətin obrazının sözlə ifadəsində mühüm məsələdir.

Kitabın əsas hissəsi olan “Həsən bəy Məlikov Zərdabının iştirakı ilə Bakı Şəhər Dumasının iclasları”nda maraqlı epizodlar, yaddaqalan hadisələr əfş edilir. Həmin hissədən bəzi məqalələrə diqqət yetirmək fikrimizi təsdiqləyə bilər.

Müxtəlif idarələrdə işlədiyi vaxt H.B.Zərdabi belə bir fikrə gəlmişdi ki, xalqın gözünü yalnız maarifçilik yolu ilə açmaq və onun həyatını artırmağa doğru də-

işmək olar. Xalqına daha fəal xidmət göstərmək üçün böyük müfəkkir maarifçi, pedaqoq, jurnalist Azərbaycan dilində ilk qəzet nəşr etməyi qərara alır. Məhz bu ideyanın nəticəsi olaraq 1875-ci il iyulun 22-də Azərbaycan milli mətbuatının əsasını qoymuş “Əkinçi” qəzetinin ilk sayı işıq üzü görür. Elə həmin sayda “Əkinçi” qəzetinin məqsəd və vəzifələrini xarakterizə edən H.B.Zərdabi yazırdı: “Qəzetin muradı xalqın gözünü açmaqdır”.

Maarifpərvər redaktorun fikrincə, “hər bir vilayətin qəzeti gerek o vilayətin aynası olsun, o qəzetə baxan xalqı ayınada görən kimi görsün; xalqın əzabını, bədbəxtliyini əks etdirsin ki, hər bir oxucusu xalqın vəziyyətini aynaqda kimi görsün”. Çünki “Əkinçi” əyri olan, çürüyən hər şeyi əks etdirən güzgüdür ki, əvəzinə təmiz, yaxşı şey onda gözəl şəkildə parıldayır”.

Azərbaycanın ilk qəzeti ətrafında M.F.Axundzadə, S.Ə.Şirvani, N.B.Vəzirov, Ə.B.Abdügözalov (Gorani) kimi demokratik baxışlara malik görkəmli ictimai xadimlər toplaşmışdı. Onlar qəzetin səhifələrində feodal-patriarxal ənənələri və onların müdafiəçiləri olan bəylər, xanlar, din xadimləri ilə yorulmadan mübarizə aparırdılar.

Yu.Ə.Əmirbəyovun uzun çəkəmədi. Cəmi 56 sayı işıq üzü görsə də, xalqın gözünün açılmasında, milli mətbuatın yaradılmasında misilsiz xidməti bu gün də yüksək dəyərləndirilir.

Həsən bəy Zərdabının “Kaspi” qəzetindəki fəaliyyəti həyat və yaradıcılığının üçüncü dövrünə düşüb. “Kaspi” həmin dövrdə Rusiyanın və Qafqazın müsəlman əhəlisinin ictimai-siyasi həyatın-

da mühüm rol oynayan mətbu orqan kimi tanınırdı. Qəzetin yaranma tarixindən başlayıb 1898-1907-ci illərdə ona rəhbərlik etmiş görkəmli ictimai-siyasi dövlət xadimi, publisist, tənqidçi və jurnalist Əlimərdan bəy Topçubaşovun da xidmətləri az deyildi. İctimai-siyasi fəaliyyəti ilə bağlı onun işdə olmadığı müddətdə bu qəzetin müxtəlif illərdə 608 sayı məhz Həsən bəy Zərdabının redaktorluğu ilə çıxıb.

1870-ci ildə imperator II Aleksandr “Şəhər ictimai idarəsinin yaradılması” ilə bağlı fərman imzalayıb. Həmin fərmana görə onun qanunverici orqanı şəhər duması, icraedici orqanı isə şəhər idarəsi (Urpava) idi. Təəssüf ki, adıçəkilən fərman Bakıda yədi il yarımdan sonra, 1877-ci ildə qəbul olundu. Beləliklə, Bakı Şəhər Duması və Upravası 1877-ci ilin dekabrında təsis edildi.

Dumanın bütün iclaslarının 1878-1918-ci illərdə “Kaspi”də işıqlandırılması haqqında məlumat verilən topluda göstərilir ki, 1897-ci ildən etibarən ömrünün sonunadək (1907) H.B.Zərdabi ardıcıl olaraq Dumaya qısnı seçildi. O, Bakı Şəhər Duması iclaslarının fəal iştirakçılarında idi: “Belə iclasların birində - 1898-ci il fevralın 12-də şəhərdəki Realni, Texniki, I rus-tatar məktəblərinin, eyni zamanda peşə tədris edən müəssisələrin smeta xərcləri nəzərdən keçirildi. Duma ali və orta təhsil müəssisələrində təhsil alanlara mükafat kimi nəzərdə tutulan təqaüdü və müavinətlərin həcmi, eyni zamanda şəhər kitabxanasının saxlanması və böyüdülməsi üçün lazımı xərclər müəyyənləşdirilmişdi. Bu kitabxana Upravada yerləşirdi və oradan yalnız şəhər məktəblərində oxuyub-ışləyənlər yararlanı bilərdilər. Bu məsələyə münasibət bildirən H.B.Məlikov Duma sədrinə belə bir sualla müraciət etdi: “kitabxanalara kütləviləşdirmək olmazmı?” O, yaxşı bilirdi ki, bunun üçün ayrıca yer və işçilər yoxdur. Amma sual verməklə H.B.Məlikov bu yolla qısnalırın və Upravanın diqqətini şəhərin kitabxanaya olan ehtiyacına çəkirdi”.

Toplunun maraqlı cəhətlərindən biri də “Kaspi” qəzetində dərc olunmuş Bakı Şəhər Dumasının iclaslarının “Duma zalından” hazırlanan stenoqramlarının verilməsidir.

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU, “Azərbaycan”

Dünya klassikləri

Tədqiqatçılardan biri onun barəsində belə deyib: “İngilislər üçün Şekspir, ruslar üçün Puşkin kimsədir, Höte almanlar üçün odur”. Əsərləri qədr həyatı da maraqlı olan, haqqında sayısız-hesabsız əfsanələr dolan İohann Volfqanq Höte 1749-cu il avqustun 28-də qədim alman ticarət şəhəri Frankfurt-Maynda varlı İohann Kaspar Hötenin ailəsində dünyaya gəldi. İxtisasca hüquqşünas olan atası keçmiş vəkil, imperiya məsləhətçisi, anası şəhər zadəganlarından birinin qızı idi.

O, həyat anlayışını atasından, sən təbiətini, yaradıcılıq gücünü anasından aldığı söyləyirmiş. Höte valideynlərinin sayəsində mükəmməl təhsilə yiyələndi. Uşaqlıq illərində evdə xüsusi müəllimlərdən dərslər alaraq yunan, latın, ibrani, fransız, ingilis, italyan dillərini, tarix, coğrafiya, teoloji, riyaziyyat, rəsm və musiqini mükəmməl öyrəndi. Violonçel və pianinoda ifa etməyi bacarırdı, müxtəlif idman növləri ilə məşğul olurdu. İohann Kaspar Höte zəkali, mütiəli oğluna evlərində 2000 cildlik kitabxana yaratdı. Frankfurt yaşayışları iş-

Sonun gur işığı...

ğalına məruz qalanda evləri qərarlaşdırılan Höte Fransa incəsənətinə maraqlı göstərdi.

Dələcəsinə yazıb-yaratmaq eşiği

Təhsilini 1765-ci ildən Leypsiq Universitetinin hüquq fakültəsində davam etdirdi. Tələbəlik illərində də oxumağa, yazmağa, elmi araşdırmalar aparmağa çox böyük həvəs göstərən Höte gərgin rejim əldən saldı, ağır xəstəlik keçirdi. Bir də ilk sevgini uğursuzluqla yaddaşında qaldı o illər. Bu acılar təhsildə müvəffəqiyyət qazınmasını əngəlləyə bilmədi. İyirmi bir yaşında, 1770-ci ildə universiteti hüquq doktoru elmi dərəcəsi ilə başa vurdu. Həmin il həm də ilk şeirlər kitabını - “Armette”ni çap etdirdi. Bundan sonra, o, bir neçə dram əsəri və şeirlər yazsa da, elmi araşdırmalara və mütiəliyə daha çox vaxt ayırdı. Mistika və əlkiymiyanı öyrəndi.

Strasburqda yaşayanda Vil-yam Şekspirin əsərləri ilə tanışlığı ədəbiyyat haqqında düşüncələrinə ciddi təsir göstərdi. Bir müddət sonra Vaymarı döndü. Atasının təklifi ilə Alman Ali Məhkəməsinə işə başlayandan sonra da bədii yaradıcılığını davam etdirdi. Sonra Vetsler şəhərində yaşamağa qərar verdi. Orada Höte dostu Kestnerin nişanlısı Şarlottaya aşiq oldu. Bu sevginin təsiri ilə Vetsler şəhərini tərk edib evinə qayıdan gənc dəhi əzablarından xilas ola bilmədi. Keçirdiyi sarsıntılarla “Gənc Verterin iztirabları” adlı roman yazdı. Əsər qısa müddətdə mütiəlifini bütün Avropada məşhurlaşdırdı.

Veymarı döndükdən sonra yaradıcılıqla daha çox məşğul oldu. 1775-ci ildə bankir qızı on səkkiz yaşlı Lili Şönmənlə nişanlandı. Çox keçmədi ki, Höte nişanı qaytardı. Amma bu ayrılıq onun üçün asan olmadı. Həmin günlərdə Veymar prinsini, sonralar hersoq olan Karl Avqustun dəvəti ilə saraya köçdü. Sarayda nazir vəzifəsində yüksəldi, əyan adını aldı. Tədqiqatçıları buna görə yazırlar ki, sözdə feodalizm quruluşunun düşməni olan Höte, əslində, görkəmli saray xadimi idi.

Sarayda keçirdiyi on il ədəbi yaradıcılığında itirilmiş zaman oldu. Doğrudur, Höte həmin illərdə saray işləriylə yanaşı, təbiət elmləri ilə də məşğul oldu, bir neçə elmi əsər, eləcə də destaxtına yazdığı əyləncəli şiir və nəğmələr yazdı. Ancaq gördüyü işlər böyük istedadının qarşısında sönük idi. Saray həyatı, vəzifələr onun bezdirmişdi. 1786-cı ildə təkə xidmətinə xəbərdar edərək ölkədən getdi. Qərarı sarayda narahatlıq yaratsa da, ona mane olmadı. Bu gedişlə yaradıcılığında kiçik o illik dərəcəni itirdi. Höte Avropanı dolaşdı. Səfər etdiyi İtaliyanın şəhərləri, möhtəşəm abidələri, sarayları, heykəlləri, muzeyləri ruhuna rahatlıq gətirdi, onu ilhamlandırdı. Bundan sonra ki, yaradıcılığı haqqında tədqiqat-

çıları bildirirlər ki, Hötenin klassik üslubda yazmağa başladığı yeni əsərlərində artıq çoxşüuru ruhlu qəhrəmanlar və iştirakçılar yoxdur, bunlar dincəlməmiş, mövcud qanun-qaydanın dəyişməzliyinə inanmış, əlçatmaz məqsədlər uğrunda nəhaq mübarizədən əl çəkməyi sakit insanlardır. İtaliyada xeyli müddət qalan Höte Renesans və Antik dönmənin incəsənəti ilə dərindən maraqlandı, İtaliya incəsənətini araşdırdı. Uzun illər yarımqıç qoyduğu “Egmont” və “Tasso” əsərlərini tamamladı. Bu dövrdə o, Veymar klassikləri adlanan ədəbi məktəbin banisi, yeni estetik normaların yaradıcısı kimi tanındı.

Çoxlarını düşündürən sual: Höte müsəlmandırmı?

İtaliyada olduğu müddətdə vəzifəsindən uzaqlaşdırılmadığı üçün sarayda da fəaliyyətini davam etdirməklə yanaşı, Yena Universitetində dərs deməyə başladı. Universitetin ətrafında Hegel, Şiller, Fikse, Şilling kimi böyük alimləri topladı. Şillərlə bir müddət jurnal da çıxarırdı. Ümumiyyətlə, araşdırıcıları Hötenin həyatına və yaradıcılığına iki şəxsiyyətin - Şiller və Herderin təsiri - xüsusi qeyd edilir. İohann Herderlə dostluğu Höteyi islama daha da yaxınlaşdırdı. Bir axşam xəstə dostunu görməyə gedən Höteyə Herder “Qurani-Kərim”i oxumağı tövsiyə etdi: “Ərəblərin “Qurani-Kərim”ə sahib olduqları kimi, almanlar da bu kitabı sahib olsaydı, çox irəliləyər gedərdik”. Höte iyirmi iki yaşında “Qurani-Kərim” təfsirləri üzərində çalışmalara başladı. “Məhəmməd” adlı qəsidində isə o, peyğəmbərlik missiyasının mahiyyəti barədə düşüncələrini ifadə etdi.

Dünya ədəbiyyatına, eləcə də Şərq xalqlarının ədəbiyyatına böyük maraqlı Höteyə 1812-1813-cü illərdə oxuduğu Hafiz Şirazinin divanı yeni ideya verdi. 1814-1819-cu illərdə “Qərb-Şərq divanı” adlı silsilə şeirləri qələmə alarkən Palus, Lorbax, Kozərqar-tən kimi şərqşünasların köməyinə o, ərəb dilini öyrəndi.

Yaradana inamı çox güclü idi. Reymerə məktubunda yazırdı: “İnsanlar dərk edə bilmədikləri və xoşbəxtlik anında tam mənası ilə təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmədən hər yerdə mövcud olan Allahın əlamətləridir”. İslam rəğbətinə görə, müasirləri arasında onu başa düşməyənlər, yaxud qınayanlar çoxdur. Bütün bunlar Hötenin maraqlandırmırdı. O, öz heyranlığını belə ifadə edirdi: “Heç kim Hz.Məhəmmədin (s) prinsiplərindən daha irəliləyən təzahür edən bütün namuləm qüvvələri təsadüf adlandırlar. Lakin bu, ən xirdə şeydə belə öz böyüklüyünü göstərən, gözə görünmə

DÜNYA

Qarşılıqlı

Britaniya Ali Məhkəməsi parlamentin işini bərpa etdi

Dünya Böyük Britaniya Ali Məhkəməsi Baş Nazir Boris Consonun parlamenti məcburi tətillə göndərmək barədə qərarını qanunsuz saymışdır. Hakimlər yekdilliklə qərara almışlar ki, hökumət bu cür addım atmaq üçün yetərli əsas təqdim etməmişdir. Consonun üzrlü səbəblərdən qəbul etdiyi qərar parlamenti qanunvericilik orqanı, habelə icra hakimiyyətinin fəaliyyətinə nəzarət edən orqan kimi işini icra etmək imkanından məhrum edir.

Sentyabrın 11-də Şotlandiya Yüksək Mülki Məhkəməsi qərara almışdır ki, Britaniya parlamentinin məcburi tətillə göndərilməsi barədə qərar qanunsuzdur. Böyük Britaniya hökuməti Ali Məhkəməyə apelyasiya vermişdir.

Beşəfətlik məcburi tətillə sentyabrın 10-na keçən gecə başlamış və parlamentin arasında səs-küylü etirazlarla müşahidə olunmuşdu. Növbəti sessiya oktyabrın 14-nə təyin edilmişdir.

Ekspertlərin fikrincə, parlamentin bloklanması deputatlarla "sərt Brexit" sənarisinə qarşı səmərəli çıxış etmək üçün vaxt verməyə yönəlməlidir.

Buna baxmayaraq, parlament tətillə getməzdən əvvəl Avropa İttifaqı (AI) ilə sazişsiz "Brexit" qarşısını almaq üçün bir neçə addım atmışdır. Məsələn, sentyabrın 9-da Kraliça II Yelizavetanın imzaladığı qanuna əsasən, Britaniya hökuməti qanunvericilərin razılığı olmadan "sərt Brexit" həyata keçirə bilməz. Bu qanuna görə, hökumət oktyabrın 18-də AI Şurasının iclasında AI ilə yeni sazişə nail olmağa cəhd etməlidir. Əgər oktyabrın axırında Brüsselə razılaşma əldə olunmasa, Conson Brüsseldən üç ay - 2020-ci il yanvarın 31-dək möhlet istəməlidir.

Miqrasiya

Meksika ilə sərhəddə mühacirlərin sayı 70 faiz azalıb

ABŞ-Meksika sərhədi vasitəsilə ABŞ ərazisinə keçməyə çalışan miqrantların sayı 70 faiz azalmışdır. Bu barədə ABŞ-ın Daxili İşlər nazirinin səlahiyyətini icra edən Kevin Makelinen məlumat vermişdir.

Makelinenin dediyinə görə, may ayında hər gün sərhədə təxminən 5 min nəfər gəlirdi və nazirliyin miqrasiya axınının qarşısını almaq üçün səmərəli vasitələri yox idi. "İndi may ayının pik günü ilə müqayisədə axın 64 faiz azalmışdır. Biz sərhəddə imkanlarımızı xeyli inkişaf etdirmişik və hazırda bu rəqəm 70 faizi aşmışdır. Cənub-qərb sərhədində vəziyyət təkca təhlükəsizliyə aid deyil, bu, humanitar böhrana aparıb çıxarır. Biz qeyri-leqal miqrasiyaya təsir edən əsas amillər üzrə öz tələblərimizlə işləyirik" deyə o bildirmişdir.

Makelinen, həmçinin məlumat vermişdir ki, gələn həftə ABŞ "tut və burax" siyasətindən əl çəkəcək. Bu siyasətə uyğun olaraq, saxlanılan qeyri-leqallar ABŞ ərazisində məhkəmənin qərarını gözləyirdilər. Bundan sonra isə tutulanlar məhkəmənin qərarını sərhədin Meksika hissəsində gözləyəcəklər.

Ekologiya

66 ölkə 2050-ci ildə karbon neytrallığına nail olacaq

Dünyanın 66 ölkəsi 2050-ci ildə karbon neytrallığına nail olmaq öhdəliyi götürmüşdür. Müvafiq sənəd srağın BMT-nin iqlim sammiti başlamazdan əvvəl Nyu Yorkda imzalanmışdır. Bu barədə "Frans Press" agentliyi xəbər verir.

Qeyd olunur ki, öhdəliyə, həmçinin 10 region, 102 şəhər, 93 şirkət və 12 sərmaçə qoşulmuşdur.

Sazişin iştirakçıları "sıfır karbon izi" adlandırılan vəziyyətə nail olmaq üçün CO₂-nin azaldılması və kompensasiyası üzrə tədbirlər görmək niyyətindədirlər.

Beynəlxalq siyasət

Cari ayın 14-də Səudiyyə Ərəbistanının "Saudi Aramco" neft şirkətinin obyektlərinə pilotsuz uçuş aparatlarının (PUA) hücumu və ardınca cərəyan edən hadisələr İran körfəzi regionunda onsuz da gərgin olan vəziyyəti daha da gərginləşdirir. Bu, Yəmənin İran tərəfdən dəstəklənən "Ənsar Allah" qiyamçı təşkilatı (hövşilər) əvvəllər də Səudiyyə Ərəbistanında müxtəlif obyektləri vurmuşdur. Ötən ay "Ənsar Allah" krallığın şərqində PUA-ların köməyi ilə neft yatağına hücumu görə məsuliyyəti üzərinə götürmüşdür.

Bu ilin iyununda hövsilər Səudiyyə Ərəbistanının cənubunda Cizan və Əbha aeroportlarına yenə də PUA-lar vasitəsilə hücum etmişdir. Cizan aeroportunda dispetçer məntəqələri və Əbha aeroportunda yanacaq doldurma stansiyası vurulmuşdur.

Səudiyyə Ərəbistanına son hücum ABŞ başda olmaqla Qərbi dövlətlərdə sərt reaksiya doğurmuşdur. Bu da səbəbsiz deyil. Belə ki, "Saudi Aramco"nun iki neftayırma zavodunun PUA hücumundan sonra yanması nəticəsində dünyada ən böyük neft ixracatçısının gündəlik hasilatı 9,8 milyon bareldən 5,7 milyon barelə düşmüşdür. Bu isə dünyada bazarında neftin qiymətinin artmasına gətirib çıxarmış, nəticədə Qərbi ölkələrinin iqtisadiyyatına təsirsiz düşmüşdür.

"Saudi Aramco"nun obyektlərinə hücumu görə məsuliyyəti "Ənsar Allah" üzərinə götürmüşdür. Hövsilər bildirmişdilər ki, Səudiyyə Ərəbistanının başlıq etdiyi ərəb koalisiyası Yəməni hava hücumlarını dayandırmayanaq Ər-Riyad cavab tədbirləri ilə qarşılaşmalı olacaq.

Buna baxmayaraq, ABŞ və Səudiyyə Ərəbistanı krallığın neftayırma zavodlarına hücumu görə məsuliyyəti birbaşa İranın üzərinə qoyur. Onların versiyasına görə, hücum hövsilərin cəbbəxanasında olmayan PUA-lar və raketlər vasitəsilə həyata keçirilmişdir. İran isə bu iddianı rədd edir. Tehran bu iddianı əsaslıq, anlaşılmaz və cəfəng hesab edir. İranın Xarici İşlər naziri Cavad Zərifin fikrincə, nəzəri baxımdan bir çox ölkələr, o cümlədən ABŞ və İsrail "Saudi Aramco"nun obyektlərinə hücumda maraqlı ola bilərlər.

Beləliklə, Səudiyyə Ərəbistanının səlahiyyətli dövlət orqanları hücumu hələ də təhqiq etməsinə və yekun rəyini hələ ortada olmasına bax-

İran körfəzinin səmasında qara buludlar sıxlaşır

Regionda sabitlik tamamilə pozula bilər

mayaraq, bütün günah oxları İrana tərəf yönəlməlidir. Artıq ittiham kampaniyasına Qərbi üç aparıcı dövlət - Almaniyə, Fransa və Böyük Britaniya başlıq etdiyi ərəb koalisiyası Yəməni daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

Eyni zamanda Fransa Prezidenti ayrıca İran rəhbərliyinin siyasi xəttini tənqid etmişdir. Onun fikrincə, iranlılar hazırda gərginliyi artırmaq yolu ilə gedirlər ki, bu da strateji səhvdir: "Bu həm İranın özü üçün, həm də kollektiv təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından səhvdir". Makron belə bir məqamı nəzərə alaraq, digər inandırıcı izah yoxdur. Onlar bildirmişlər ki, hücum Səudiyyə Ərəbistanına qarşı yönəlməmişdir, amma bütün ölkələrin mənafehinə toxunur və irimüqəbilərinə münasibətinə zərər verir. Almaniyə, Fransa və Böyük Britaniya liderləri əmindirlər ki, "Saudi Aramco"nun neftayırma za-

vodlarına hücum regional sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə kollektiv səylərin vacibliyini xatırladı: "Hücum regionda gərginliyin daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

Eyni zamanda Fransa Prezidenti ayrıca İran rəhbərliyinin siyasi xəttini tənqid etmişdir. Onun fikrincə, iranlılar hazırda gərginliyi artırmaq yolu ilə gedirlər ki, bu da strateji səhvdir: "Bu həm İranın özü üçün, həm də kollektiv təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından səhvdir". Makron belə bir məqamı nəzərə alaraq, digər inandırıcı izah yoxdur. Onlar bildirmişlər ki, hücum Səudiyyə Ərəbistanına qarşı yönəlməmişdir, amma bütün ölkələrin mənafehinə toxunur və irimüqəbilərinə münasibətinə zərər verir. Almaniyə, Fransa və Böyük Britaniya liderləri əmindirlər ki, "Saudi Aramco"nun neftayırma za-

zavodlarına hücum regional sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə kollektiv səylərin vacibliyini xatırladı: "Hücum regionda gərginliyin daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

zavodlarına hücum regional sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə kollektiv səylərin vacibliyini xatırladı: "Hücum regionda gərginliyin daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

Eyni zamanda Fransa Prezidenti ayrıca İran rəhbərliyinin siyasi xəttini tənqid etmişdir. Onun fikrincə, iranlılar hazırda gərginliyi artırmaq yolu ilə gedirlər ki, bu da strateji səhvdir: "Bu həm İranın özü üçün, həm də kollektiv təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından səhvdir". Makron belə bir məqamı nəzərə alaraq, digər inandırıcı izah yoxdur. Onlar bildirmişlər ki, hücum Səudiyyə Ərəbistanına qarşı yönəlməmişdir, amma bütün ölkələrin mənafehinə toxunur və irimüqəbilərinə münasibətinə zərər verir. Almaniyə, Fransa və Böyük Britaniya liderləri əmindirlər ki, "Saudi Aramco"nun neftayırma za-

zavodlarına hücum regional sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə kollektiv səylərin vacibliyini xatırladı: "Hücum regionda gərginliyin daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

zavodlarına hücum regional sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması naminə kollektiv səylərin vacibliyini xatırladı: "Hücum regionda gərginliyin daimi diplomatik səylər və bütün tərəflərlə əməkdaşlıq yolu ilə azaltmağın zərurətini təsdiqləyir".

Eyni zamanda Fransa Prezidenti ayrıca İran rəhbərliyinin siyasi xəttini tənqid etmişdir. Onun fikrincə, iranlılar hazırda gərginliyi artırmaq yolu ilə gedirlər ki, bu da strateji səhvdir: "Bu həm İranın özü üçün, həm də kollektiv təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından səhvdir". Makron belə bir məqamı nəzərə alaraq, digər inandırıcı izah yoxdur. Onlar bildirmişlər ki, hücum Səudiyyə Ərəbistanına qarşı yönəlməmişdir, amma bütün ölkələrin mənafehinə toxunur və irimüqəbilərinə münasibətinə zərər verir. Almaniyə, Fransa və Böyük Britaniya liderləri əmindirlər ki, "Saudi Aramco"nun neftayırma za-

Allahverdi MEHDİYEV, "Azerbaycan"

İğtişay

İndoneziyada iğtişayların 300-dən çox iştirakçısı tutuldu

İndoneziya polisi Papua əyalətində iğtişaylar törətməkdə şübhəli bilinən 300 nəfərdən çox adamı saxlamışdır. Həmin hadisələrdə 21 nəfər həlak olmuş, 60 nəfərdən çox adam yaralanmışdır. Bu barədə "Detik" portalı ölkənin hüquq mühafizə orqanlarının rəsmi nümayəndəsi Dedi Prasetyo istinadən xəbər verir.

Prasetyonun dediyinə görə, bunlar, əsasən, Cayapur Universitetinin tələbələridir. Polis əməkdaşları ötən bazar ertəsi baş vermiş iğtişaylarda saxlanılanlardan hər birinin rolunu araşdırırmalıdır.

"The Jakarta Post" qəzeti xəbər verir ki, Cayapurdakı ali məktəblərin birində təxminən 300 tələbə üçün müvafiqi təşkil edilmişdir. Onlar irqi ayrışdırılışın məruz qaldıqlarından İndoneziyanın digər şəhərlərində Papuaya qayıtmalı olmuşdular. Hökumət onları Vamen şəhərinə köçürmək qərarına gəlmişdir. Əvvəlcə tələbələr bundan imtina

etmişdilər, lakin polisler və hərbiçilər onları Cayapurdakı universitetdən kənarlaşdırdılar.

Şahidlərin dediyinə görə, onlar təyinat məntəqəsinə gəldikdən sonra toqquşmalar baş vermişdir. Neticədə bir

hərbi qulluqçu və üç etirazçı həlak olmuşdur. Bir müddət sonra Vamendə keçirilmiş etiraz aksiyasının iştirakçıları mağazalara və inzibati binalara vurmuşlar. Bu səbəbdən azı 17 nəfər həlak olmuşdur.

Turizm

Dünyanın ən qədim turizm şirkəti fəaliyyətini dayandırdı

Böyük Britaniyanın 1841-ci ildə yaradılmış "Thomas Cook" turizm şirkəti müflis olduğunu elan etmişdir. Bu barədə "Röyter" agentliyi xəbər verir.

Dünyanın ən qədim turizm şirkətini xilas etmək üçün özəl sərmaçədarlardan təxminən 200 milyon funt sterlinq məbləğində kredit almaq cəhdi uğursuzluqla nəticələnmişdir. "Thomas Cook"un mətbuat xidmətinin yaydığı bəyanatda deyilir ki, göstərilmiş səylərə baxmayaraq, səhmdarlarla kreditör arasında saziş əldə etmək mümkün olmamışdır. Ona görə də şirkətin idarə heyəti belə bir nəticəyə gəlmişdir ki, dərhal məcburi müflisləşməyə başlamaqdan başqa çıxış yolu yoxdur.

"Thomas Cook"un saytı qeyd edir ki, şirkət ticarət əməliyyatlarını dayandırır, qarşıdan gələn bütün reyslər ləğv edilir, putyovkalar isə etibarsız sayılır. Bu, bütün dünyada 600 mindən çox turistə aiddir. Şirkətin fəaliyyətini dayandırması

nəticəsində 20 min əməkdaş işsiz qalacaq. Onların 9 mini Britaniyadadır. "Thomas Cook" mehmanxanaları, kurtortları və aviaşirkətlər idarə edir, hər il 16 ölkədə 19 milyon nəfərədək adama xidmət göstərirdi.

Dövlət dili

Jeenbekov qırğız dilinin inkişafını ön plana çıxarır

"Qırğız dilində danışıq prestij olmalıdır". Bu bəyanatla Qırğızstan Prezidenti Sooronbay Jeenbekov çıxış etmişdir.

Dövlət başçısı ölkədə ana dilinin inkişafı naminə gərilməli olan tədbirləri sadalamışdır. Onun dediyinə görə, nazirlik və idarələrdə kargüzərlik həcminin maksimum 60 faizi qırğız dilində aparılır, sənədlərin və rəsmi kağızların keyfiyyəti çox aşağıdır. Bu da dövlət dilinin nüfuzuna zərər verir.

Jeenbekov qeyd etmişdir ki, dövlət və bələdiyyə qulluqçuları qırğız dilini "Qırğızlest" sisteminin tələbləri səviyyəsində bilməlidirlər. Həmçinin qırğız dilinin dövlətin və millətin əsas atributu kimi nüfuzunu artırmaq lazımdır. Prezident əlavə etmişdir ki, dövlət dilinin həyatın bütün sahələrində tətbiqi vətəndaşların ümumi vəzifəsidir. O vurğulamışdır ki, problem məsələyə məsuliyyətsiz münasibətdir.

Ölkə lideri qeyd etmişdir ki, adamların dili öyrənməyə məcbur etməklə onu zorla inkişaf etdirmək mümkün deyil. Ona görə də yeni təlim-tədris proqramı işləyib hazırlamaq lazımdır.

Münasibət

Əfqanıstanda NATO əsgərlərinə hücum

Əfqanıstanın cənubunda, Qəndəhar əyalətində NATO qoşunlarına silahlı hücum nəticəsində üç hərbi qulluqçu zərər çəkmişdir. Bu barədə "Assoşeyted Press" agentliyi xəbər verir.

Əfqanıstandakı NATO qoşunlarının bəyanatına görə, polis əməkdaşı Qəndəhar hava limanında NATO əsgərlərinə silahlı hücum etmişdir. Sənəddə qeyd olunur ki, hücum nəticəsində NATO-nun üç əsgəri yaralanmış, cinayətkar zərərsizləşdirilmişdir.

Hücumu görə, məsuliyyəti üzərinə götürən "Taliban" isə bildirir ki, həmin hadisədə 12 amerikalı əsgər həlak olmuşdur.

AZƏRTAC və TASS arasında növbəti təcrübə mübadiləsi proqramı həyata keçirilir

AZƏRTAC və Rusiyanın TASS agentliyi arasında təcrübə mübadiləsi çərçivəsində növbəti proqramın həyata keçirilməsinə başlanılıb.

Bununla bağlı Azərbaycan gələn TASS agentliyinin işlər idarəsinin rəis müavini Olqa Miranskaya və beynəlxalq əlaqələr idarəsinin şöbə müdiri Olqa Çertkova AZƏRTAC-in İdarə Heyətinin sədri Aslan Aslanovla görüşüblər.

Görüşdə iki agentlik arasında mövcud tərəfdaşlıq əlaqələri, beynəlxalq təşkilatlarda birgə fəaliyyət istiqamətləri, əməkdaşlığın perspektivləri diqqət mərkəzində olub. Rəsmi əməkdaşlıq barədə müqaviləni agentliklər 15 il öncə imzalayıblar. Bu sənəd əsasında tərəflər uğurlu informasiya və təcrübə mübadiləsi həyata keçirir.

Hər il reallaşdırılan təcrübə mübadiləsi proqramı AZƏRTAC və TASS agentliklərinə tərəfdaşlıq əlaqələrini daha da möhkəmləndirməyə imkan verir. İndiyədək yaradıcı, texniki, marketing və digər sahələrin mütəxəssisləri bu layihədə iştirak ediblər. Agentliklər beynəlxalq təşkilatlarda da qarşılıqlı əlaqədə fəaliyyət göstərir. AZƏRTAC

2016-cı ildən 2019-cu ilin iyunədək TASS-in təşəbbüsü ilə 2004-cü ildə yaradılan Dünya Xəbər Agentlikləri Konqresinə sədrlik edib. Agentliyin hazırda Asiya və Sakit Okean Ölkələri Xəbər Agentlikləri Təşkilatında (OANA) sədrliyi davam edir. Hər iki agentlik OANA-nın idarəedici qurumu olan İcraiyyə Komitəsinin üzvüdür.

Hərbi qulluqçu Ramin Abdurəhmanov torpağa tapşırılıb

Sentyabrın 22-də yolu azaraq düşmənlə üz bəz müvafiq ərazidə ermənilər tərəfindən vurulan Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu əsgər Abdurəhmanov Ramin Şövket oğlu Quba rayonunda torpağa tapşırılıb.

Hərbi qulluqçunun dəfn mərasimində Müdafiə Nazirliyinin, Səfərbərlik və Hərbi Xidmətə Çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin, rayon icra hakimiyyətinin əməkdaşları, şəhidin yaxınları, ictimaiyyət nümayəndələri, kənd sakin-

ləri iştirak ediblər. AZƏRTAC xəbər verir ki, dəfn mərasimində çıxış edənlər hərbi qulluqçunun ailəsinə başsağlığı verib, torpaqlarımızın azadlığı uğrunda həlak olan qəhrəman oğullarımızın qərinin yerdə qalmayacağını, tezliklə düşməncə qisas alınacağını bildiriblər.

Hərbi qulluqçunun nəşi torpağa tapşırılıb, məzarı üstünə əkilib və qəfənlər qoyulub. Tabutun üzərinə çəkilmiş üçrəngli Azərbaycan bayrağı R.Abdurəhmanovun ailəsinə təqdim edilib.

Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasında kursantların andiçmə mərasimi olub

Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) Akademiyasında kursantların andiçmə mərasimi keçirilib. Gənc kursantlar təntənəli şəkildə hərbi and qəbul etdikdən sonra Dövlət Sərhəd Xidmətinin rəisi, general-polkovnik Elçin Quliyevin təbriki şəxsi heyətə çatdırılıb.

Tədbirdə çıxış edən Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasının rəisi, general-mayor Elşən Vərdiyev Ulu Öndər Heydər Əliyevin dövlət sərhədlərimizin qorunması, Azərbaycan sərhəd mühafizəsinin formalaşması və inkişafı istiqamətindəki xidmətlərini, böyük dövlət xadiminin müəyyən etdiyi milli sərhəd strategiyasının Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Ali Baş Komandanlığı ilə uğurla həyata keçirilməsi sayəsində ölkəmizin sərhəd mühafizəsinin ən müasir tələblər səviyyəsinə yüksəldilməsinə qeyd edib. O, vətəno, dövlətə sədaqət andı içən kursantları təbrik edərək, hərbi anda daim sadıq qalacaqlarına, təhsildə və xidmətdə yüksək nəticələrə nail olacaqlarına əminliyini bildirərək onlara müvafəqiyətlər arzulayıb.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin 2010-cu il avqustun 10-da akademiyanın açılış mərasimində iştirakının qürur hissi ilə xatırladığı tədbirdə Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasında kursantların sərhədçi zabit kimi hazırlanması üçün ən yüksək standartlara cavab verən şəraitin yaradılması, güclü elmi-tədris bazası və yüksək ixtisaslı hərbi-pedaqoji heyətin formalaşdırılması, akademiyanın zabit-gizir, professor-müəllim heyətinin gənc kursantların vətənin layiqli müdafiəçiləri kimi yetişmələri üçün qabaqcıl təcrübədən və səmərəli metodlardan bəcaqrına istifadə etmələri xüsusi vurğulanıb.

Gənc kursantlar adından çıxış edənlər hərbi biliklərə dərinliklə yiyələnəcəklərini, dövlət sərhədlərini göz bəbəyi kimi qoruyacaqlarına, sərhədçi adını daim uca tutacaqlarına söz veriblər.

Tədbirdə çıxış edən valideynlər övladlarının Dövlət Sərhəd Xidməti Akademiyasında təhsil almaları ilə fəxr etdiklərini bildirib, gənc kursantlara dövlətimizə və xalqımıza sadıq, mürvət və vətənpərvər zabit kimi yetişərək vətən torpaqlarının müdafiəsinə daim hazır olmalarını arzulayıblar.

Mərasim şəxsi heyətin təntənəli marşla keçidi ilə başa çatıb.

"Azərbaycan"

B İ L D İ R İ Ş

Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində təkliflər sorğusu metodu ilə 2019-cu ilin sonunədək açılması planlaşdırılan 3 "DOST" Mərkəzinin "DOST" Agentliyinin konseptinə uyğun olaraq layihələndirilməsi işlərinin satın alınması ilə əlaqədar müsabiqənin qalibi "Modus.K" MMC olmuşdur.

Tender komissiyası

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti kotirovka sorğusu elan edir

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universiteti mətbəə xərclərinin kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir. Maraqlanan təşkilatlar (012) 493-00-26 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər.

Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 27.09.2019-cu il saat 17:00-dək qəbul olunur.

Ünvan: Bakı, Üzeyir Hacıbəyov, 68

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

03 sentyabr 2019-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Dövlət Yanğından Mühafizə Xidmətinin Sumqayıt şəhərində Dövlət Yanğından Mühafizə İdarəsinin 22 nömrəli yanğından mühafizə hissəsinin 3 girişli yanğınsöndürmə depo binasının ön fasadının aqalay daşı ilə üzünməsi işlərinin yerinə yetirilməsi üzrə keçirilən təkliflər sorğusunun qalibi "Mühəndis İnşaat-81" MMC elan olunmuşdur.

Qalib gəlmiş təşkilat ilə müvafiq satınalma müqaviləsi bağlanmışdır.

Tender komissiyası

B İ L D İ R İ Ş

"Azərbaycan İnvestisiya Şirkəti" ASC antivirusların və "AutoCad" proqram təminatının kotirovka sorğusu üsulu ilə satın alınmasını həyata keçirir.

Maraqlanan şirkətlər 012 488-80-10 telefon nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərlər. Kotirovka sorğusunda iştirak etmək üçün sənədlər 27.09.2019-cu il saat 17:00-dək qəbul olunur.

Tender komissiyası

Azərbaycan Respublikası Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi "Azərpoçt" MMC Bakı şəhərində yerləşən poçt şöbələrinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi layihəsi üzrə tender elan edir

Tender 6 LOT-da keçirilir.

LOT 1	10 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi
LOT 2	96 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi
LOT 3	118 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi
LOT 4	123 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi
LOT 5	149 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi
LOT 6	154 sayılı poçt şöbəsinin əsaslı təmiri, mebel və reklam avadanlıqları ilə təchizi

Tenderdə iştirak etmək üçün iddiaçıların qeydiyyatı və ilkin sənədlərin təqdim edilməsi 16 oktyabr 2019-cu il saat 18:00-a qədər aparılır. İddiaçıların təklifləri (1 nüsxə əsl, 1 nüsxə surət) Tender komissiyasına tərəfindən 25 oktyabr 2019-cu il saat 18:00-a qədər Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 72 ünvanındakı binanın 3-cü mərtəbəsində "Azərpoçt" MMC-nin Əsas vəsaitlərin idarə olunması şöbəsində qəbul olunur. Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunmuş sənədlər qəbul ediləcəkdir.

İddiaçılar tenderə aşağıdakı sənədləri təqdim etməlidirlər:

- tenderdə iştirak etmək haqqında müərciət;
- tenderdə iştirak haqqının ödənilməsi barədə bank sənədi;
- iddiaçının tender təklifi;
- iddiaçının tender təklifinin bank təminatı (zərflərin açıldığı gündən ən azı 60 bank günü müəyyən edilib və təklifin qiymətinin ən azı 1 (bir) faizini təşkil etməlidir);
- vergilərə və digər icbari ödənişlərə dair yerinə yetirilməsi vaxtı keçmiş öhdəliklərin olmaması haqqında müvafiq vergi və sosial müdafiə orqanlarından arayış;
- iddiaçının son bir ildəki fəaliyyəti haqqında maliyyə hesabatı;
- iddiaçının son bir ildəki maliyyə vəziyyəti haqqında bank arayışı;
- tender təklifini və müqaviləni imzalamaq səlahiyyətinə malik olan şəxsin səlahiyyətini təsdiq edən sənəd (vəzifəyə təyinat sənədi barədə əmr və ya müvafiq səlahiyyətin verilməsi barədə etibarnamə) iddiaçı tərəfindən möhürlə təsdiq edilmiş surəti;
- iddiaçının ilkin qeydiyyat sənədlərinin müvafiq qaydada təsdiq edilmiş surətləri (iddiaçının tam adı, hüquqi statusu, nizamnaməsinin qeydiyyatdan keçdiyi ölkə və əsas fəaliyyət yeri göstərilməklə), ünvan və bank rekvizitləri;
- iddiaçının analoji iş təcrübəsini təsdiq edən sənədlər;
- tenderin əsas şərtlər toplusunda müəyyən edilmiş digər sənədlər;

- iddiaçı təqdim edəcəyi malların (işlərin və xidmətlərin) keyfiyyətini təsdiqləyən hər hansı digər məlumatları da təqdim edə bilər;

- iddiaçı hər bir LOT-da iştirak etmək üçün müərciət edirsə, bu bənddə nəzərdə tutulmuş sənədləri hər bir LOT üzrə ayrı-ayrılıqda hazırlayaraq təqdim etməlidir;

- iddiaçılar konsorsium yaratmaqla tenderdə iştirak etmək istəyirsə, konsorsium barədə müqavilə və ya razılaşma, eləcə də konsorsium iştirakçısı olan bütün şirkətlər barədə yuxarıda göstərilən zəruri sənədləri (məlumatları) təqdim etməlidirlər.

Azərbaycan Respublikasından olan iddiaçıların tenderə təqdim edəcəkləri bütün sənədlər Azərbaycan Respublikasının dövlət dilində tərtib olunmalıdır. Xarici ölkələrdən olan iddiaçılar isə təmsil olunduqları dövlətin dilində hazırladıqları mətnlə birlikdə həmin mətnin Azərbaycan dilinə tərcümə olunmuş, müvafiq qaydada təsdiqlənmiş və ya apostil olunmuş və notarial qaydada təsdiq edilmiş nüsxəsini mütləq əlavə etməlidirlər. Mətnlər arasında fərq aşkar edilərsə, üstünlük Azərbaycan dilində tərtib edilmiş mətnə verəcəkdir.

İddiaçılar tender təkliflərini 2 (iki) nüsxədə (əsl və surət) təqdim etməlidirlər. İddiaçıların təkliflərinin əsl və surət arasında fərqlər olduqda üstünlük "Əsl" sözü yazılmış nüsxəyə verəcəkdir.

İddiaçılar hər bir LOT üzrə 200 manat məbləğində iştirak haqqını aşağıdakı bank hesabına köçürməlidirlər:

"Azərpoçt" MMC
 VÖEN: 9900037711
 Bankın adı: "Azərpoçt" MMC
 Kodu: 690001
 VÖEN: 9900037711
 Müxbir hesab: AZ76NABZ01350100000000094944
 Hesab №-si: AZ82AZPO99995381000420000125
 S.W.I.F.T.Bik: AZPOAZ22

İştirak haqqı hər LOT üzrə ayrı-ayrılıqda ödənməlidir. İştirak haqqı heç bir halda geri qaytarılmır.

Ödəniş haqqında sənəd qeydiyyat zamanı təqdim olunmalıdır. Tender "Dövlət satınalmaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq keçiriləcəkdir.

Tenderdə iştirak etməkdə maraqlı olan bütün iddiaçılar layihənin texniki tələbləri ilə bağlı əlavə məlumatları "Azərpoçt" MMC-nin Əsas vəsaitlərin idarə olunması şöbəsindən ala bilərlər. Bakı şəhəri, Səbail rayonu, Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 72 ünvanındakı binanın 3-cü mərtəbəsində qəbul olunur.

Telefon: (99412) 493-56-00, faks: (99412) 493-00-37.
 Tender təklifləri 28 oktyabr 2019-cu il saat 11:00-da iddiaçıların iştirakı ilə "Azərpoçt" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyətində (ünvan: Üzeyir Hacıbəyov küçəsi, 72) açılacaqdır.

Tender komissiyası

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN!

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənəhov, komissiyanın üzvləri və katibliyin rəhbərliyi Mərkəzi Seçki Komissiyasının üzvü İlkin Şahbazova əzizi

QULAM ŞAHBAZOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası və katibliyin rəhbərliyi İnformasiya mərkəzinin əməkdaşı

HİKƏT ƏHMƏDOVUN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir, mərhumun ailəsinə və yaxınlarına dərin hüznə başsağlığı verir.

Ermənistan silahlı qüvvələri atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub

Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri cəbhənin müxtəlif istiqamətlərində iriçaplı pulemyotlardan da istifadə etməklə sutka ərzində atəşkəs rejimini 21 dəfə pozub.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, Ermənistan Res-

publikasının Berd rayonunun Çinari kəndində yerləşən mövqelərdən Tovuz rayonunun Koxanəbi, Ağbulaq kəndlərində, Krasnoselsk rayonu ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən Gədəbəy rayonunun Göyali kəndində və adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərimiz atəşə tutulub.

Ağdam rayonunun işğal altında olan Sarıcalı, Mərzili, Füzuli rayonunun Qorqan, Horadiz kəndləri yaxınlığında, həmçinin Tərtər və Ağdam rayonları ərazisindəki adis yüksəkliklərdə yerləşən mövqelərdən də ordumuzun mövqeləri atəşə tutulub.

Qəzetin daim yenilənən rəsmi internet ünvanı: www.azerbaijan-news.az

"AZƏRBAYCAN" qəzetinin reklam xidməti

Azercell
 abunəçilərinin nəzərinə

"Azercell Telekom" MMC tərəfindən göstərilən xidmətlərin keyfiyyətinin daha da artırılması məqsədilə aparılacaq təkmilləşdirme işləri ilə əlaqədar 26.09.2019-cu il tarixdə, gecə saatlarında bəzi xidmətlərin istifadəsində müvəqqəti çətinliklərin yaranması mümkündür. Təkmilləşdirme işləri yekunlaşdıqdan sonra bütün xidmətlərin tam normal əsaslarla fəaliyyət göstərməsi imkanı təmin ediləcəkdir.

<p>BAŞ REDAKTOR</p> <p>Bəxtiyar SADIQOV</p>	<p>Ünvan</p> <p>AZ 1073, Bakı şəhəri, Məhəmməd pəşvələti, 529-cu məhəllə, IV mərtəbə</p> <p>e-mail: secretary@azerbaijan-news.az, az.reklam@mail.ru, azerbaijan-news@mail.ru, www.azerbaijan-news.az</p>	<p>Telefonlar</p> <p>Qəbul otağı - 539-68-71, Baş redaktor müavini - 538-86-86, 434-63-30, 538-97-96, Məsul katib - 539-43-23, Məsul katib müavini - 539-44-91, Parlament və siyasət şöbəsi - 539-72-39, 539-84-41, 539-21-00, İqtisadiyyat şöbəsi - 538-42-32, 538-35-55, Beynəlxalq həyat, idman və informasiya şöbəsi - 432-37-68, Humanitar siyasət şöbəsi - 538-56-60, 539-63-82, Reklam şöbəsi - 539-49-20, 538-31-11, Kompüter mərkəzi - 538-20-87, Fotolüstrasiya şöbəsi - 538-84-73, Mühəsibət - 539-59-33, Faks - (+994 12) 5398441</p>	<p>Qeydiyyat nömrəsi 1</p> <p>"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələndirilmiş, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilmişdir</p>	<p>Rəsmi sənəd və çıxışlarda sütyonlanlarla barabər, dərəcə üçün göndərilən digər yazılarda fikirlər də Azərbaycan dövlətinin mənafeyinə uyğun gəlməlidir</p> <p>Əlyazmalara cavab verilmir və onlar geri qaytarılmır</p>	<p>Gündəlik qəzet</p> <p>Tiraj 9028 Sifariş 3163 Qiyməti 40 qəpik</p>
---	---	--	--	---	--